

درس‌نامه آموزشی در زمینه
پاسخ‌های مؤثر پلیس به خشونت علیه زنان

دفتر مقابله با جرم و مواد سازمان ملل

وین

درسنامه آموزشی

در زمینه پاسخ‌های مؤثر پلیس

به خشونت علیه زنان

مجموعه کتاب‌های راهنمای دادرسی کیفری

سازمان ملل

نیویورک، ۲۰۱۰

انتشارات سازمان ملل
Sales No. E.10.IV.5
ISBN 978-92-1-130293-6

قدردانی و تشکر

این درس‌نامه آموزشی که در مورد پاسخ‌های مؤثر پلیس به خشونت علیه زنان است توسط مارک لولند، مشاور، تهیه شده و قرار است همراه با کتاب راهنما در مورد پاسخ‌های مؤثر پلیس به خشونت علیه زنان، متعلق به دفتر مقابله با جرم و مواد سازمان ملل، استفاده شود؛ کتاب راهنما در این آدرس اینترنتی قابل دسترسی است:

www.unodc.org/unodc/en/justice-and-prisonreform/tools.html?ref=menuside.

بخشی که در فصل یک راهنمای مربیان در مورد خشونت علیه زنان و کودکان است با مجوز و تغییرات جزئی، مستقیماً از راهنمای آموزشی سازمان همکاری رؤسای پلیس جنوب آفریقا (SARPPCO) در مورد خشونت علیه زنان و کودکان برگرفته شده است.

مبنای محتوای ضمیمه‌ی II در مورد آموزش و تعلیم بزرگسالان، مواد آموزشی است که در اصل مارک لولند و زیگلیند مالبرگ به‌عنوان بخشی از برنامه صندوق کودکان ملل متحد در ویتنام برای آموزش آموزش‌گران پلیس تهیه کرده‌اند و استفاده از مطالب با مجوز بوده است.

تدوین و اجرای کل این پروژه را میا اسپلاندر و ریکاردا آمیرگ، هر دو از UNODC، هدایت کرده‌اند. UNODC همچنین مایل است از حمایت دولت‌های اتریش، کانادا، سوئد و نروژ در تدوین این راهنمای آموزشی تشکر کند.

محتوا

صفحه

۱	۱. معرفی درس نامه
۲	راهنمای آموزش دهندگان برای صحبت در مورد خشونت علیه زنان و کودکان
۷	۱۱. معرفی: خشونت علیه زنان
	۱۱.۱. رؤوس درس نامه
	۱۱
۱۲	الف. یخشکن/تمرین شروع برنامه
۱۳	ب. معرفی
۱۴	پ. استانداردها و هنجارهای بین المللی
۱۵	ت. عوامل زمینه ساز خشونت خانگی
۱۶	ث. رویکردهای پیشگیرانه
۱۷	ج. پاسخ به خشونت علیه زنان: نقش پلیس
۲۰	چ. آیین دادرسی
۲۱	ح. همکاری و حمایت بین سازمانی

ضمایم

۲۳	۱. دست نامه آموزشی شرکت کنندگان
۳۳	۱۱. آموزش آموزش دهندگان
۴۳	۱۱۱. ارزشیابی پایانی کارگاه

۱. معرفی درس نامه

این درس نامه آموزشی برای کمک به ایجاد مهارت و دانش لازم در نیروی پلیس ملی و محلی طراحی شده تا آن ها توانایی پیدا کنند شیوه مناسب و مؤثری را در پاسخ به خشونت علیه زنان، به خصوص خشونت در روابط نزدیک، در پیش گیرند. این دانش و مهارت شامل اقداماتی برای پیشگیری از خشونت علیه زنان، راه هایی برای پاسخ به اعمال خشونت آمیز و تحقیق در مورد آن، و منابعی برای رسیدگی به نیازهای قربانیان در زمان وقوع یک حادثه و بعد از آن است.

عدم تعیین دوره زمانی خاص برای اجرای آموزش این درس نامه به عمد بوده است تا هریک از تسهیلگران به صلاحدید خود و بر اساس نیازهای اختصاصی و منحصر به فرد هر گروه طول دوره را تنظیم کنند. کتاب راهنمای همراه مقدار زیادی اطلاعات عمومی و اختصاصی را برای کمک به طراحی دوره به تسهیلگران ارائه می کند.

وقتی به بزرگسالان فرصت های زیادی برای مشارکت داده شود بهتر یاد می گیرند. به همین علت تعداد زیادی فعالیت گروهی کوچک و بزرگ در مراحل مختلف درس نامه ارائه شده است. تسهیلگران می توانند متناسب ترین فعالیت را بر اساس نیازهای هر گروه انتخاب کنند. در هر بخش شکل هایی وجود دارد که به مربیان در انجام تمرین ها کمک می کند، مانند:

نشان دهنده دست نامه است:

نشان دهنده یک فعالیت در یک بخش درس نامه است:

این اشکال نوعی علامت تصویری می دهند که چطور باید محتوای آموزشی را ارائه کرد و آمادگی برای هر درس را ساده تر می کند.

در پشت بسته ای این درس نامه راهنمای مختصری در مورد آموزش و تعلیم بزرگسالان قرار دارد (ضمیمه II). امید می رود که این مواد آموزشی مفید بودن خود را به مربیان جدید یا بی تجربه نشان دهند.

در پشت این بسته همچنین فرم ارزشیابی دوره قرار دارد که در زمان جمع بندی دوره باید بین شرکت کنندگان توزیع شود.

راهنمای مربیان برای صحبت در مورد خشونت علیه زنان و کودکان

کنار آمدن با تجربه شخصی خود از خشونت

اگر شخص شما چه به عنوان قربانی، دوست، یا مهاجم، خشونت را در رابطه ای تجربه کرده باشید، ممکن است اداره ای کارگاهی با موضوع روابط خشونت آمیز برای تان دشوار باشد. صحبت درباره این احساس با فردی مورد اعتماد پیش از شروع دوره می تواند به شما کمک کند. چه رابطه ای خشونت آمیز را تجربه کرده باشید یا نه، باید فکر کنید چگونه می توانید به نگرش دیگران درباره خشونت، که لزوماً همانند شما نیست، بپردازید. به عنوان تسهیلگر، مسؤلیت شما ایجاد یک محیط آموزشی است که همه را به مشارکت تشویق کند. البته اگر نتوانید در برابر مخالفت افراد با گفته های شما در مورد مسایل مطرح شده بی طرف بمانید، انجام این کار دشوار خواهد بود.

نکاتی که کمک می کند برای صحبت در مورد خشونت علیه زنان و کودکان آماده شوید

- برای خود روشن کنید چه احساسی در مورد روابط خشونت‌آمیز دارید. نوشتن یادداشت روزانه، صحبت با فردی مورد اعتماد، و کشیدن تصاویری در مورد این احساس کمک می‌کند هیجاناتی که امکان دارد غافل‌گیرانه در کارگاه آشکار شود تخلیه شوند.
- اگر می‌خواهید تجربه و نقطه‌نظران را با دیگران در میان گذارید، حتما بگویید این‌ها باورهای شخصی شما است. باید بپذیرید که دیگران ممکن است عقاید متفاوتی داشته باشند.
- فکر کنید که اگر کسی ماجرای شخصی خود را با گروه در میان گذارد و این ماجرا یادآور زندگی خود شما باشد چه احساسی خواهید داشت و چه می‌کنید. بدانید که صحبت در مورد خشونت در جلسه آموزشی می‌تواند احساسات قوی و ناخوشایندی را برای شما و همین‌طور شرکت‌کنندگان همراه آورد.
- بعد از جلسه احساسات خود را با کمک فردی مورد اعتماد کندوکاو کنید. این فرد می‌تواند یک دوست، عضو خانواده، یا رهبر معنوی باشد. راه دیگر این است که زمانی را به خود برای قدم زدن یا نوشتن احساسات روی کاغذ اختصاص دهید.

کنار آمدن با خصومت

خشونت علیه زنان می‌تواند موضوعی بسیار حساس و سرشار از هیجان‌ها باشد. به همین علت شاید برخی شرکت‌کنندگان نخواهند در مورد آن صحبت کنند و یا شیوه شما را در طرح موضوع نپسندند. برای اغلب مردم رویارویی با نگرش‌ها و رفتار خود دشوار است. برخی شرکت‌کنندگان ممکن است خود سوءاستفاده‌کننده باشند، در حالی که عده‌ای دیگر ممکن است باور داشته باشند نباید در زندگی خصوصی دیگران دخالت کرد حتی اگر کسی آزار دیده باشد. به‌خاطر داشته باشید که پذیرش تغییر برای مردم دشوار است و طبیعی است که در برابر آن مقاومت کنند.

برای کنار آمدن با مقاومت و خصومت، لازم است در مورد انتظار خود از دوره منعطف باشید. ضروری است که به شرکت‌کنندگان توضیح دهید چگونه می‌خواهید با کمک یک‌دیگر محیطی امن را برای اشتراک (تجربیات) خلق کنید. تاکید کنید که هیچ قضاوتی در مورد دیدگاه‌ها و نقطه‌نظرها وجود نخواهد داشت. همه می‌پذیرند که هر عضو گروه رابطه‌ای متفاوت از دیگران با این موضوع دارد و بالطبع از این جایگاه به آن می‌پردازد. همه نمی‌توانند نظر خود را بعد از گذراندن یک بخش آموزشی و یا حتی بعد از یک هفته عوض کنند. درگیر جروبحث‌ها نشوید، در عوض تلاش کنید شرکت‌کنندگان به مناظره درباره‌ی مسایل تشویق شوند، به نظرات مختلف احترام گذارند، و از اصول حقوق بشر و حاکمیت قانون به‌عنوان راهنما استفاده کنند.

خشونت علیه زنان و کودکان موضوعی به‌شدت شخصی و سرشار از هیجان‌ها است. اگر کسی عصبانی شود، کناره‌گیری کند، غمگین یا گریان شود، باید برنامه‌ای برای نحوه پرداختن به این وضعیت‌ها داشته باشید. برای مثال، ممکن است کارگاه را متوقف کنید و با آن فرد خصوصی صحبت کنید یا او را به منابع مناسب ارجاع دهید.

باید در مورد زمان تمرین‌ها و استراحت بسیار منعطف باشید، نسبت به بار هیجانی در گروه حساس باشید، اما در عین حال مراقب باشید که لازم است محتوای آموزشی زیادی را در کارگاه پوشش دهید.

تسهیل‌گر خوب:

- بی‌طرف باقی می‌ماند و از واکنش قوی به نظرات دیگران خودداری می‌کند
- شنونده فعال است
- به‌جای تحمیل (مطالب) سؤال می‌پرسد
- ارتباط و گفتگوی باز را تشویق می‌کند
- گروه را روی موضوع متمرکز نگه‌می‌دارد

پرداختن به جنبه هیجانی خشونت

خشونت علیه زنان و کودکان تقریباً همه را به نوعی تحت تأثیر قرار می‌دهد. ممکن است برای مردم دشوار باشد درباره موضوعی که آن‌ها را شخصاً متأثر کرده بحث کنند. یک راه پرداختن به این موضوع کمک به شکل دادن بحث از طریق توافق درباره هنجارهای گروه در شروع دوره است. ممکن است به عنوان بخشی از برنامه‌ی افتتاحی کارگاه، به اتفاق گروه فهرستی از قوانینی را که باید در طول دوره کارگاه رعایت شوند تهیه کنید. آن‌ها را روی یک برگه بزرگ که در معرض دید نصب شده (فلیپ چارت) یادداشت کنید و اگر گروه از موضوع خارج یا مشکلی ایجاد شد، می‌توانید آنان را به فهرست قوانین کارگاه ارجاع دهید. برگه را در طول دوره کارگاه روی دیوار نگهدارید.

نمونه‌ای از قوانین کارگاه برای بحث (خود گروه می‌تواند آن‌ها را وضع کند یا شما می‌توانید پیشنهاد دهید)

- رازداری در مورد شرکت‌کنندگان رعایت خواهد شد. نقطه‌نظرها یا ماجراهای شخصی که در طول بحث‌های کارگاه مطرح می‌شود نباید بیرون از جلسه درز کند.
- در هر لحظه فقط یک نفر باید صحبت کند. شرکت‌کنندگان باید برای صحبت از تسهیل‌گر اجازه بگیرند.
- هرکس می‌تواند نظر خود را آزادانه بیان کند و هرکس هم می‌تواند محترمانه ابراز مخالفت کند.
- هیچ اجباری برای در میان گذاشتن تجربه و گذشته خود با گروه وجود ندارد. شرکت‌کنندگان فقط باید در صورت احساس راحتی این کار را بکنند.
- اگر در زمان دوره کردن گروه و پرسش از همه در مورد تجربه‌شان یک نفر مایل به صحبت نبود، تنها کافی است بگویید "بعدی (پاس)" و ادامه دهید.

نکاتی برای کمک به سازگاری گروه در صورت بروز هیجانات فردی را در طی دوره

- به گروه یادآوری کنید که خشونت می‌تواند احساسات قوی مانند آزرده‌گی، خشم، و یأس ایجاد کند. این احساسات طبیعی هستند.
- نحوه حمایت گروه را شرح دهید: اجازه دهید احساسات خود را به اشتراک گذارند، تنفس بدهید، وقت بدهید که با شما یا فرد دیگری خصوصی صحبت کنند. جایی را برای ارجاع در نظر داشته باشید تا اگر کسی بعد از دوره نیاز به مشاوره داشت به آن مراجعه کند.

حمایت برای شما، برای مربی

وقتی در مورد خشونت علیه زنان و کودکان کار، فکر، و صحبت می‌کنید، ممکن است متوجه شوید انرژی‌تان خیلی سریع تحلیل می‌رود. وقتی مشکلی خیلی بزرگ مانند خشونت خانگی وجود دارد و حل آن تقریباً غیرممکن به نظر می‌رسد به راحتی ممکن است حس کنید که مسأله دشوارتر و بزرگتر از تصور قبلی شما است. سعی کنید راه‌هایی برای گرفتن حمایت لازم پیدا کنید. وقتی برای تمدد اعصاب بگذارید. با فردی مورد اعتماد صحبت کنید یا اگر حس می‌کنید نیاز به گوش شنوا و بی‌قیدوشرط دارید، نزد یک مشاور متخصص بروید. یک راه برای کنار آمدن با احساسات‌تان این است که آن‌ها را بشناسید، نامی برای‌شان پیدا کنید (برای مثال، "من احساس خشم می‌کنم" یا "من احساس تأسف می‌کنم")، و بدانید که چه هستند. این به شما کمک می‌کند که احساسات خود را درک کرده و آن‌ها را دوباره در شرایط خاص بشناسید. وقتی درک کنید چرا این احساسات به سراغ‌تان می‌آیند، کنترل بیشتری بر هیجانات خود خواهید داشت.

چک‌لیست عمومی برای مربی

۱. آماده باشید. دوره‌ی آموزشی را به‌دقت طراحی کرده و کاملاً بدانید چه موضوع‌هایی را می‌خواهید پوشش دهید. برای این کار لازم است یادداشت‌های تسهیل‌گر و راهنمای آموزشی را بخوانید و با تمرین‌ها و ارزشیابی آشنا شوید. در زیر نمونه‌ای از طرح درس را که به سادگی می‌توان آماده کرد می‌بینید:

زمان	فعالیت تسهیل‌گر	راهنما (صفحه)	فعالیت آموزش‌گیرنده	مواد آموزشی/شیوه آموزش
۹ (صبح)	سلام و خوشامدگویی به شرکت‌کنندگان، معرفی خودم و پیشینه‌ام. توزیع کارت-های ۵*۳ بین شرکت‌کنندگان	۵	معرفی خودشان تکمیل کارت‌ها چسباندن کارت‌ها به دیوار	فلیپ چارت، ماژیک، کارت‌های ۵*۳، نوار چسب، کارگروهی
۹،۳۰	تعیین هنجارهای گروه	۶	طرح نظرها برای تدوین هنجارهای گروه	فلیپ چارت، ماژیک
۱۰	مرور برنامه کارگاه	۶	تعقیب برنامه	فلیپ چارت، راهنمای آموزش‌گیرندگان

۲. مخاطب خود را بشناسید. پرس‌وجو کنید چه تعداد شرکت‌کننده در دوره حضور خواهند داشت. همه فعالیت‌های مرتبط با دوره آموزشی را متناسب با آن طراحی کنید (کار مشترک با گروه‌های بزرگ دشوارتر است و هر قدر تعداد شرکت‌کننده بیشتر باشد وقت بیشتری برای جمع‌آوری و صحبت در مورد کار گروهی لازم است). سؤال‌های مهم و متعددی وجود دارد که باید از پیش پاسخ داده شود:

- الف. چند نفر آن‌جا خواهند بود؟
- ب. چه کسانی هستند؟
- پ. چه درکی از موضوع دارند؟
- ت. چه سن، جنس، و پیشینه تحصیلاتی دارند؟
- ث. چرا آن‌جا هستند؟ چه کسی از آن‌ها خواسته حضور پیدا کنند؟ داوطلبانه یا اجباری بوده است؟
- ج. آیا نیازهای خاصی هست که لازم است از آن آگاه باشید؟
- چ. آیا آن‌ها یکدیگر را می‌شناسند؟

۳. وسایل سمعی-بصری را همراه داشته باشید. پیش از شروع جلسه به تعداد کافی تمرین‌ها، راهنمای ایفای نقش، و دست‌نامه‌ها، را تکثیر کنید. بررسی کنید که حتماً همه وسایل لازم مانند تلویزیون، ویدئو، فلیپ چارت، پوستر، قلم و غیره را در اختیار دارید. زودتر به محل کارگاه بروید تا وسایل را آزمایش کنید و مطمئن شوید که همه چیز برای شروع جلسه آماده و حاضر است. برای موضوعی با این درجه از حساسیت، باید از زمان ورود شرکت‌کنندگان، همه حواس‌تان بر آن‌ها متمرکز باشد.

۴. اطلاعات خاص مربوط به هر منطقه را جمع‌آوری کنید. این راهنما برای استفاده در همه مناطق طراحی شده اما ممکن است دربرگیرنده اطلاعات خاص مربوط به هر منطقه نباشد. اگر با بخش آموزشی متناسب بود، اطلاعات تماس و مشخصات گروه‌ها و افرادی که حوزه کاری‌شان می‌تواند در پیگیری یا کسب اطلاعات بیشتر کمک‌کننده باشند را گرفته و برای همه شرکت‌کنندگان تکثیر کنید.

۵. زمان‌بندی کنید. گرچه می‌توانید برای جلب مشارکت فعال منعطف باشید، باید طرح زمان‌بندی کلی منطبق بر برنامه آن روز داشته باشید. به این برنامه زمانی پایبند باشید حتماً اگر معنی آن قطع یک بحث پرهیجان باشد که بیش از زمان مقرر طول کشیده است. شرکت‌کنندگان تمام طول هفته را برای فکر و ادامه صحبت درباره موضوع وقت دارند. می‌توانید گروه را به قوانینی ارجاع دهید که برای حفظ مسیر کارگاه در مورد آن توافق کرده است.

نکات کلی برای آموزش‌دهندگان

۱. نسبت به سطوح مختلف تجربه و پیشینه افراد حساس باشید. شرکت‌کنندگان ممکن است زمینه‌های مختلف کاری داشته یا از قبل آموزش دیده باشند. احترام متقابل را میان شرکت‌کنندگان و همچنین بین تسهیل‌گر و شرکت‌کنندگان تشویق کنید. روشن کنید که هر سطحی از تجربه برای بحث مفید و به آن مرتبط است.

۲. فضایی برای حضور تجربه در بحث بدهید. شرکت‌کنندگانی که به دلیل توان شخصی یا محیط کاری‌شان، به راحتی تجربه خود را با دیگران در میان می‌گذارند، می‌توانند به رشد دیگران و غنای یادگیری گروه کمک کنند. وقتی افراد ماجرابی را شرح می‌دهند، هیجان‌ات فروکش کرده و یادگیری از طریق تجربه برای دیگران هم اتفاق می‌افتد.

۳. مشارکت فعال و گسترده را تشویق کنید. دقت کنید چه کسی ساکت است و چه کسی مرتب جواب می‌دهد، و سعی کنید مشارکت همه را جلب کنید. محیطی امن برای مشارکت همه ایجاد کنید. افرادی که ساکت هستند ممکن است در بحث‌های گروهی کوچک یا دونفری مشارکت خیلی کامل‌تری داشته باشند.

۴. مناظره سازنده را تشویق کنید. اگر شرکت‌کنندگان با یکدیگر یا با شما موافق نباشند یک بحث آزاد راه اندازید و تجربه و پیشینه همه را به آن جلب کنید. هر چند این بحث باید بر مبنای اصول دوره حفظ شود که عبارت است از: حقوق بشر، و ابزارهای حقوقی و جنسیتی.

۵. همیشه وقت را نگهدارید:

- موضوع‌های مهم را به گروه یادآوری کنید: در طول این بخش بر مفاهیم اصلی تأکید و آن‌ها را جمع‌بندی کنید.
- بحث را جمع‌بندی و به مفاهیم مرتبط متصل کنید.
- برای نگهداشتن بحث حول موضوع، به‌جای نظرات بر اصول تأکید کنید؛ برای مثال، اگر کسی بحث می‌کند که یک مرد حق دارد زنش را بزند، به ابزارهای مرتبط بین‌المللی رجوع کنید تا این که تنها به او بگویید نظرش اشتباه است.

۶. در بحث از فن سؤال انتها- باز استفاده کنید. سؤال‌های انتها – باز با "چگونه"، "چرا"، "چه"، "چه کسی" شروع می‌شود. این سؤال‌ها به‌جای پاسخ ساده‌ی "آری" یا "نه" مردم را به فکر وامی‌دارد. پاسخ به این سؤال‌ها جامع‌تر است و راه‌کندوکاو بیشتر را باز می‌کند. مفیدترین پرسش انتها-باز تنها این است که بپرسید "لطفاً بیشتر در مورد آن بگویید" یا "لطفاً نظرتان را بیشتر باز کنید". پیش از آن که به سؤال یک شرکت‌کننده پاسخ دهید، آن را در گروه مطرح کنید. اگر کسی در گروه نتواند به سؤال پاسخ دهد، پیش از جواب چند سؤال برای روشن کردن موضوع بپرسید.

۷. ارتباطی صادقانه با شرکت‌کنندگان برقرار کنید. نظرات و دیدگاه‌های خود را در میان گذارید و آن‌ها را در قالب چارچوب اصول دوره مطرح کنید. اگر چیزی را نمی‌دانید، بگویید. بپرسید آیا فرد دیگری در جلسه می‌تواند چیزی اضافه کند؟ این کار شرکت‌کنندگان را تشویق می‌کند آزادانه دیدگاه‌ها و نظرات خود را ابراز کنند. اگر لازم بود، تحقیق بیشتری بکنید و بعداً چند دقیقه را به سؤال‌های پاسخ داده نشده اختصاص دهید.

گاهی وقتی افراد سؤالی می‌پرسند و تسهیل‌گر جواب آن را نمی‌داند، تا زمانی که جوابی نگیرند در مورد سؤال خود نگران خواهند بود. برای پیشگیری از این موضوع، و متمرکز نگه داشتن شرکت‌کنندگان روی محتوای کارگاه، سؤال را روی یک برگه فلیپ‌چارت بنویسید و آن را جایی در کلاس قرار دهید. حال آن فرد می‌تواند خاطر جمع باشد که سؤال جایی نصب شده و فراموش نمی‌شود. این همچنین به شما یادآوری می‌کند که سؤالی بی-پاسخ مانده که باید پیش از تمام شدن جلسه به آن پردازید. وقتی به سؤال پاسخ داده شد روی آن ضربدر بزنید، به این ترتیب یک پیام دیداری واضح می‌دهید که به سؤال پاسخ داده شده است.

۸. مثبت اما واقع‌گرا باشید. گروه را تشویق کنید که ببیند چه فرصت‌های زیادی برای حمایت از قربانیان و بازماندگان سوءاستفاده و خشونت در اختیار دارد. در عین حال، در نظر بگیرید که زمان، مهارت، و بودجه آنان محدود است و بنابراین محدودیت‌های اجرایی دارند. بگویید برای اقدام باید انتخاب کنند، و حتما ذکر کنید که اولویت انتخاب در مورد این که چه کاری باید انجام شود با قربانی یا بازمانده است.

II. معرفی: خشونت علیه زنان

خشونت علیه زنان موضوعی فراگیر با ابعاد یک همه‌گیری جهانی است که بر همه جوامع تأثیر می‌گذارد. این مسأله ناقص حقوق و آزادی‌های اساسی قربانیان خشونت است. این شکل از خشونت می‌تواند تأثیری ویران‌گر بر زندگی قربانیان، خانواده، و جامعه‌شان داشته باشد. مطالعات انجام شده در هر پنج قاره نشان می‌دهد که هیچ جامعه‌ای نباید خود را در برابر این خشونت مصون بداند. رویه‌های خشونت‌آمیز که زنان و دختران را قربانی می‌کند از ورای مرزهای اجتماعی، فرهنگی، قومیتی، و دینی گذر می‌کند.

اعلانیه حذف خشونت علیه زنان (قطع‌نامه ۱۰۴/۴۸ مجمع عمومی) در سال ۱۹۹۳ خشونت علیه زنان را این‌گونه تعریف می‌کند: "هر عمل خشونت‌آمیز مرتبط با جنسیت که منجر به آسیب یا رنج جسمی، جنسی، یا روانی شده یا احتمالاً می‌تواند چنین عواقبی داشته باشد. این اعمال شامل تهدید به خشونت، محرومیت اجباری یا اختیاری آزادی و اختیار عمل، چه در جامعه یا در زندگی خصوصی نیز است".

اعلانیه مشخص‌تر می‌کند که این تعریف خشونت جسمی، جنسی، و روانی را در خانواده و در جامعه دربرمی‌گیرد و شامل این موارد است: کتک زدن، سوءاستفاده جنسی از کودکان، خشونت مرتبط با جهیزیه، تجاوز، معیوب‌سازی دستگاه تناسلی زنان و دیگر رویه‌های سنتی آسیب‌رسان به زنان، خشونت غیر مرتبط با همسر و خشونت مرتبط با بهره‌کشی، آزار و ارباب جنسی در محیط کار، مؤسسه‌های آموزشی و هر جای دیگر، قاچاق زنان، روسپیگری اجباری و خشونتی که دولت مرتکب می‌شود یا از آن چشم‌پوشی می‌کند.

حداقل یک نفر از هر سه زن در سراسر دنیا کتک خورده، مجبور به رابطه جنسی شده، یا به‌نوعی دیگر در طول زندگی مورد سوءاستفاده قرار گرفته است. معمولاً فرد آزارگر آشنای آن زن بوده است (گزارش دبیر کل با عنوان "مطالعه عمیق در مورد همه اشکال خشونت علیه زنان" را ملاحظه کنید (A/61/22/Add.1)).

گزارش‌هایی پیرامون خشونت که نشان می‌داد هر روز چه تعداد زن در معرض خشونت قرار می‌گیرند اولین بار در دهه ۷۰ (میلادی) منتشر شد. مطالعات در کانادا، ایالات متحده آمریکا، و برخی کشورهای اروپایی نشان داد آن‌طور که باور وجود دارد، خانه مکانی مقدس و برای پناه بردن نیست بلکه در عوض اغلب محیطی است که اعضای مذکر خانواده زنان و دختران را مورد خشونت و تحقیر قرار می‌دهند. چنین رفتاری شامل ضرب‌وجرح و سایر اشکال قربانی کردن، مانند سواستفاده جنسی نیز می‌شود. در موارد خیلی افراطی زنان کشته شده بودند. اندازه‌گیری عواقب خشونت با بررسی تأثیر آن بر سلامت جسمی و روانی اعضای خانواده آغاز شد. با این که بیش‌تر قربانیان زنان بزرگسال بودند، تأثیرات خشونت را می‌شد بر همه اعضای خانواده، به‌خصوص بر کودکان که دایم شاهد صحنه‌های خشونت بین والدین بودند دید.

سال‌ها بعد از انتشار این گزارش، زمانی فرا رسید که تعریف یک دستور کار سیاسی برای رسیدگی به مسأله خشونت علیه زنان شروع شد. سازمان ملل از طریق معاهده‌ها و پیمان‌نامه‌ها، مسأله‌ای ایجاد حاشیه امن برای زنان و تضمین حفاظت از حقوق آنان را یک معضل اساسی در نظر گرفت که باید به آن رسیدگی شود. تغییر در شرایط منجر شد که خشونت علیه زنان به عنوان نقض حقوق بشر شناخته شود. به این ترتیب با امضا و تصویب معاهده‌ها و پیمان‌نامه‌های سازمان ملل، کشورها متعهد شدند که نه تنها از زنان در مقابل خشونت محافظت کنند، بلکه سازوکارهایی برای پیگرد و تنبیه مرتکبان آن تعبیه کنند.

در سال‌های اخیر تلاش کشورها برای محدود کردن و ریشه‌کنی همه رویه‌های خشونت‌آمیز علیه زنان افزایش یافته است. در راستای توصیه‌های مطرح شده در معاهده حذف همه انواع تبعیض علیه زنان^۱، بسیاری از کشورها قوانین اختصاصی

سازمان ملل، مجموعه پیمان‌نامه‌ها، مجلد ۱۲۴۹، شماره ۲۰۳۷۸^۱

برای رسیدگی به خشونت علیه زنان، شامل خشونت خانگی و خانوادگی، را تدوین کرده و پذیرفتند. اهمیت اصلاحات قانونی در این است که پیامی روشن به جامعه می‌دهد که خشونت علیه زنان مسأله‌ای خصوصی نیست، با آن مثل یک جرم برخورد خواهد شد، و جامعه دیگر آن را تحمل نخواهد کرد. حرکت‌هایی با اهداف مشابه در سراسر دنیا مشاهده شده‌اند. مثال‌هایی که می‌توان ارایه داد شامل این موارد است: استقرار خدمات اختصاصی پلیس برای کمک به زنان قربانی خشونت؛ برقراری دادگاه‌های ویژه خشونت خانگی؛ آموزش مجریان قانون و افسران قضایی؛ گنجاندن دیدگاه جنسیتی در تدوین سیاست‌های مرتبط با امنیت؛ و خدمات تخصصی پزشکی، روان‌شناختی، اجتماعی؛ و حمایت حقوقی برای زنانی که با موقعیت خشونت‌بار مواجه شده‌اند.

با این وجود تجربه نشان داده که تغییر قانون از تغییر رویه‌ها و باورها آسان‌تر است. در بسیاری از کشورها، سکوت جامعه و سکون دولت نرخ خشونت علیه زنان را بالا نگه داشته است. بدون تلاش‌های مشخص و هدفمند برای تغییر ساختاری و طرح مسأله جنسیت در همه بخش‌ها و سطوح فرهنگ و رویه‌های (سنتی)، بیش‌تر اصلاحات حقوقی و سیاسی ارزش کمی خواهد داشت. اقدامات قانون‌گذاری بی‌تأثیر خواهند بود مگر این که اجرای قانون با تغییراتی در استانداردها، ارزش‌ها، و رفتارها نیز همراه شود.

این درس‌نامه، و کتاب *راهنمای همراه*، برای ارایه کمک و راهنمایی تخصصی به افسران پلیس در پیشگیری از خشونت علیه زنان و پاسخ به آن طراحی شده است.

پلیس در خط مقدم نظام دادرسی کیفری قرار دارد. آن‌ها اغلب در زمان رخداد یک عمل خشونت‌آمیز یا با فاصله کوتاهی بعد از آن فراخوانده می‌شوند. پلیس با قربانی، متخلف، شاهدان، و انواع مختلفی از شواهد روبرو می‌شود. واکنش و پاسخ آنان به همه طرف‌های درگیر می‌تواند تأثیر به‌سزایی در مسیر اتفاقات آینده، مانند پیشگیری از اعمال خشونت‌آمیز بعدی و حفاظت از قربانی داشته باشد. پاسخ پلیس می‌تواند به قربانیان کمک کند که یک رابطه خشونت‌آمیز را ترک کرده یا برعکس، با ایجاد این باور که هیچ چیز و هیچ‌کس نمی‌تواند کمک کند و ادارشان کند در رابطه باقی بمانند.

پلیس می‌تواند از طریق بهبود عملکرد خود، تضمین دسترسی بیش‌تر زنان به خدمات، ارتقای وضعیت ارایه شواهد در جریان دادگاه، و به‌کارگیری اقداماتی در حفاظت از قربانی و شاهد، هر دو، نقش بارزی در بهبود وضعیت زندگی همه زنان داشته باشد.

طراحی این درس‌نامه و کتاب *راهنمای همراه* به این منظور بوده است که با مرور قوانین، هنجارها، و استانداردهای بین‌المللی مرتبط با خشونت علیه زنان و بررسی رویکردهای عملی پاسخ مؤثر پلیس، به افسران پلیس کمک کند تا پاسخ بهتری به اعمال خشونت‌آمیز علیه زنان بدهند و سطح کلی امنیت زنان و جوامع را بالا ببرند.

پلیس‌هایی که در خط مقدم پاسخ‌گویی به اعمال خشونت‌آمیز هستند، و همچنین بازپرسان، ناظران، و مدیران خواهند دید که این درس‌نامه و کتاب *راهنمای همراه* آن ارزش عملی دارد.

با این که تمرکز این برنامه و کتاب *راهنما* بر خشونت خانگی/خشونت در روابط (شامل تجاوز) است، سایر اشکال خشونت علیه زنان (شامل خشونت علیه دختران جوان) نیز بحث شده‌اند تا دیدگاه وسیع‌تری را در مورد خشونتی که زنان در سراسر دنیا متحمل می‌شوند ارایه کند.

۱۱۱. رؤوس درسنامه

هر بخش درسنامه در این فصل (مجموعاً هفت بخش) شامل اهداف کلی یادگیری، خلاصه نکته‌بندی شده از محتوایی که در کتاب راهنمای همراه وجود دارد و حداقل یک فعالیت یا تمرین یادگیری است.

همچنین همه فعالیت‌های شرکت‌کنندگان در ضمیمه ۱ به‌شکلی طراحی و قرار داده شده که می‌توان آن را برای همه تکثیر و در کلاس توزیع کرد.

قویا از تسهیل‌گران خواسته می‌شود که در هر بخش راه‌هایی برای تشویق و تقویت یادگیری تعاملی بیابند. این کار می‌تواند راهبردهای گوناگونی را دربرگیرد، مانند پرسش از شرکت‌کنندگان یا از گروه بزرگتر، درخواست از شرکت‌کنندگان برای وصل کردن تجربه شخصی با محتوای بحث، خلق فعالیت‌های جدید یا ایفای نقش جدید، و یا به این شکل باشد که از شرکت‌کنندگان خواسته شود به‌نوبت مفاهیم کلیدی ارائه شده در کتاب راهنما را تعریف کنند.

کاملاً توصیه می‌شود که تسهیل‌گر هر بررسی موردی را از پیش برای استفاده در جلسه اصلاح کند تا مورد حتماً با شرایط فرهنگی و محلی متناسب و حاوی اسامی متداول در جامعه باشد.

اگر بررسی موردی بر اساس مثال‌های واقعی است نباید به‌شکلی باشد که احتمال شناسایی افراد خاصی را ایجاد کند، اطلاعاتی فراهم کند که منجر به قربانی شدن بیشتر افراد درگیر (در ماجرا) شود یا موجب شرمساری هریک از افراد درگیر (قربانی، شاهد، یا فرد متخصص) شود.

آخرین فعالیتی که پیشنهاد می‌شود، آزمونی کوتاه، متناسب با سطح شرکت‌کنندگان است تا مشخص شود آن‌ها چقدر از مواد آموزشی را درک کرده و به‌خاطر می‌آورند، چه توانایی در درک مفاهیم و تعاریف کلیدی دارند، و چقدر می‌توانند آموخته‌هایشان را برای یک مورد فرضی به‌کار گیرند. این آزمون می‌تواند به‌صورت فعالیت فردی و با کتاب باز باشد و سپس پرسش و پاسخ گروهی انجام شود. در این صورت شرکت‌کنندگان موظف هستند پاسخ‌ها را در کتاب راهنما بیابند و اطلاعات بیشتری را مرور کنند و به این ترتیب هم‌زمان با کتاب راهنما هم بهتر آشنا شوند. تعیین هدف آزمون در صلاحیت تسهیل‌گر است. او باید مشخص کند که آزمون فقط برای مرور است یا واقعاً هدف آن امتحان گرفتن است.

الف. تمرین‌های یخ‌شکن/آغازگر

دم در ورودی به شرکت‌کنندگان سلام کرده و ورودشان را به کارگاه خوشامد بگویید. به هرکس که وارد می‌شود یک نسخه از کتاب راهنما، کارت معرفی یا سه‌گوش کاغذی^۲ برای معرفی، بدهید و از همه بخواهید نام‌شان را روی کارت یا سه‌گوش کاغذی بنویسند.

موارد مربوط به اداره کارگاه (زمان تنفس، محوطه سیگار کشیدن، و غیره) را برای آن روز مشخص کنید. محل دست‌شویی را به شرکت‌کنندگان نشان داده و مرور کلی در مورد برنامه روز داشته باشید.

اگر اکثر افراد گروه بکدیگر را از پیش می‌شناسند، این فعالیت آغازگر پیشنهاد می‌شود:

^۲ tent card

فعالیت پیشنهادی برای این بخش

به هر شرکت‌کننده یک کارت ۳*۵ بدهید. از هرکس بخواهید یکی از انتظارها و همین‌طور یکی از نگرانی‌هایش را در مورد کارگاه بنویسد. همه کارت‌ها را جمع کنید، به هم بزنید، و دوباره بین آن‌ها توزیع کنید. از یک نفر بخواهید کارتی را که در دست دارد بخواند و جواب را در دو صفحه‌ی مجزای فلپ‌چارت یادداشت کنید. بعد از آن که همه اهداف نوشته شده روی کارت‌ها را خواندند، چند سؤال بپرسید مانند این که: "اسم شما چیست؟" "چه مقامی دارید؟" "چه مدت است که به این کار اشتغال دارید؟" ممکن است بخواهید سؤال‌های بیش‌تری بپرسید تا فرد حس کند که به حساب آورده شده است. سپس از آن فرد بخواهید نفر بعدی را برای خواندن هدف روی کارت انتخاب کند، که او هم مجدداً همین کار را می‌کند و الی آخر. اگر جواب‌های تکراری داشتید، کنار اولین جواب یادداشت شده روی فلپ‌چارت یک علامت بزنید و به این ترتیب مشارکت همه در نظر گرفته می‌شود.

اگر شرکت‌کنندگان یکدیگر را نمی‌شناسند، این فعالیت آغازگر پیشنهاد می‌شود:

فعالیت پیشنهادی برای این بخش

شرکت‌کنندگان را به گروه‌های سه‌نفری تقسیم کنید. به آن‌ها ۱۵ دقیقه برای تبادل اطلاعات فرصت دهید: اسم، شغل، علاقه به موضوع، غذای مورد علاقه و غیره. از یک گروه بخواهید اول داوطلب شود و از هریک از این سه نفر بخواهید یک نفر را معرفی کند. برای مثال فرد الف فرد ب را، فرد ب فرد پ را، و فرد پ فرد الف را معرفی می‌کند. به هریک از معرفی‌ها به دقت گوش دهید و منتظر فرصتی برای طرح سؤال‌های بعدی یا دادن توضیح‌های مختصر درباره هر معرفی باشید.

هنجارهای گروهی

مفهوم هنجارهای گروهی را معرفی کنید. هنجارهای گروهی قواعدی هستند که شرکت‌کنندگان می‌خواهند طی کارگاه آن را به‌کار گیرند. یک مثال بزنید، مانند این که هر داستانی که در کلاس گفته می‌شود باید محرمانه باقی بماند و وقتی کسی دارد صحبت می‌کند نباید صحبتش قطع شود. از گروه بخواهید در مورد مجموعه‌ای از هنجارها بارش افکار داشته باشد. اگر بیش‌تر از هفت‌تا شد، رأی‌گیری کنید که کدام هفت‌تا از همه مهم‌تر است. هنجارها را جایی نصب کنید و در جریان کارگاه برای حفظ تمرکز و اداره گروه در زمان انجام تکالیف از آن استفاده کنید.

ب. معرفی

در انتهای این بخش شرکت‌کنندگان قادر خواهند بود:

- اشکال مختلف خشونت علیه زنان را تعریف کنند
- حساسیت‌های موضوع و حساسیت‌های خود را نسبت به آن درک کنند
- برنامه کلی نظام دادرسی در پاسخ به خشونت علیه زنان را تعریف کنند

محتوا شامل:

- مشخص کردن زمینه‌ی موضوع، از قبیل پیشینه و آمار جهانی
- توصیف اشکال مختلف خشونت علیه زنان که شامل این موارد است اما محدود به آن نیست:
 - خشونت جسمی
 - خشونت خانگی/خشونت در رابطه
 - سوءاستفاده جنسی و تجاوز، تلاش برای تجاوز

- خشونت علیه زنان در شرایط نزاع، بعد از نزاع، و در جوامع در حال گذار
- قاچاق زنان و دختران جوان
- ارتکاب خشونت توسط افرادی که موقعیتی دارند یا توسط دولت
- رویه‌های سنتی مضر (مانند جرایم ناموسی، معیوب‌سازی دستگاه تناسلی زنان، آیین‌های مربوط به بیوگی)
- جرایم علیه دختران جوان و کودکان
- سوءاستفاده از سالمندان
- بهره‌کشی جنسی تجاری از زنان
- آزار جنسی
- هرزه‌نگاری
- شناسایی زنانی که به‌طور خاص آسیب‌پذیرند
- درک چرخه حیات خشونت علیه زنان
- بررسی سوءبرداشت‌های معمول در مورد خشونت علیه زنان
- شناسایی پاسخ‌های نظام دادرسی و حفاظت از قربانی

فعالیت پیشنهادی برای این بخش

به‌عنوان موضوع بحث در گروه بزرگ، و بر اساس فصل *کتاب راهنما*، از شرکت‌کنندگان بخواهید انواع خشونت علیه زنان را که طبیعتاً ممکن است در جوامع‌شان با آن مواجه شوند مشخص کنند. بحث را به‌گونه‌ای اداره کنید که بتوانید در مورد پاسخ‌های فعلی پلیس به این اشکال خشونت، از جمله نگرش‌های غالب پلیس، سؤال کنید.

با استفاده از بحث گروه بزرگ در مورد انواع خشونت علیه زنان که معمولاً در جوامع محلی اتفاق می‌افتد، از شرکت‌کنندگان بخواهید به گروه‌های چهار تا شش نفری تقسیم شده و هر کدام مشخص کنند زنانی که خشونت را تجربه کرده‌اند چه نیازهای منحصر به فردی ممکن است داشته باشند؟ برای مثال، آن‌ها چه نیاز و انتظاری از پلیس ممکن است داشته باشند؟ بعد از این که گزارش پلیس آماده شد چه؟ شرکت‌کنندگان را تشویق کنید که خود را جای قربانی خشونت فرض کنند و فکر کنند آن‌ها چه نیازهایی در روز بعد از خشونت، هفته بعد، و ماه بعد از آن خواهند داشت.

از طرف دیگر، از شرکت‌کنندگان بخواهید در نظر بگیرند که اگر قربانی خواهر آنان بود، چه نوع پاسخی را از پلیس انتظار داشتند؟ از دادستان چطور؟ از دادگاه چطور؟

از یک داوطلب بخواهید بحث‌های گروهی را ثبت و نکات کلیدی را روی فلیپ‌چارت یادداشت کند. آن‌ها را روی دیوار برای مراجعه و بحث بعدی نصب کنید. برای این که بحث را پویا نگهدارید از شرکت‌کنندگان بخواهید اگر طی کارگاه فکر جدیدی به ذهن‌شان رسید آن را به فلیپ‌چارت اضافه کنند.

آیا شکلی از خشونت بوده که گروه از قلم انداخته باشد؟ اگر چنین است، لازم است تسهیل‌گر آن را فهرست کرده و بسط دهد.

پ. هنجارها و استانداردهای بین‌المللی

در انتهای این بخش شرکت‌کنندگان قادر خواهند بود:

- قوانین ملی و محلی در رابطه با خشونت علیه زنان را فهرست کنند
- معاهده‌های بین‌المللی در رابطه با خشونت علیه زنان را فهرست کنند
- خلأهای بالقوه در قوانین ملی و محلی را شناسایی کنند

- تأثیر خلأ در قوانین را تشخیص دهند

این بخش به بحث در مورد معاهده‌ها، هنجارها، و استانداردهای بین‌المللی کلیدی در رابطه با خشونت علیه زنان، شامل خشونت خانگی، می‌پردازد. همچنین حقوق زنان و تعهدات کشورها را مشخص می‌کند.

فعالیت پیشنهادی برای این بخش

از شرکت‌کنندگان بخواهید در گروه‌های کوچک چهار تا شش نفری بنشینند، از گروه‌ها بخواهید قوانین ملی/محلی و معاهده‌های بین‌المللی را که در حال حاضر در رابطه با انواع خشونت علیه زنان موجود است مشخص کنند. جواب‌ها را روی کاغذ فلیپ‌چارت که جلوی کلاس قرار دارد ثبت و سپس آن را روی دیوارهای کلاس درس نصب کنید.

وقتی این کار انجام شد، از گروه بزرگ بخواهید با استفاده از بحث‌های پیشین در مورد قوانین، هنجارها، و استانداردهای بین‌المللی، خلأهای بالقوه را در قوانین ملی/محلی شناسایی کنند. چه خلأهایی در حقوق زنان وجود دارد؟ چه خلأهایی در پاسخ‌های کشور به خشونت علیه زنان وجود دارد؟

چگونه این خلأها بر حقوق بین‌المللی زنان و به‌عنوان قربانی خشونت اثر می‌گذارد؟

از یک داوطلب بخواهید بحث‌های گروهی را ثبت و نکات کلیدی را روی فلیپ‌چارت یادداشت کند. آن‌ها را روی دیوار برای مراجعه و بحث بعدی نصب کنید.

ت. عوامل زمینه‌ساز خشونت علیه زنان

در انتهای این بخش شرکت‌کنندگان قادر خواهند بود:

- عوامل بسیار گسترده‌ای که در خشونت علیه زنان سهیم هستند تشخیص دهند
- نحوه تأثیر این عوامل بر زندگی زنان را بشناسند
- منابع یا اقداماتی که می‌تواند در رسیدگی به این عوامل کمک کند مشخص کنند

این بخش عوامل مختلف اجتماعی، فرهنگی، خانوادگی، اقتصادی، دینی، حقوقی، و سیاسی را که می‌تواند زمینه‌ساز خشونت علیه زنان باشد شناسایی و بحث می‌کند. همچنین به‌طور کلی توضیح می‌دهد چرا برخی زنان قربانی ممکن است از همکاری با پلیس اکراه داشته باشند. هدف کلی این بخش آگاه‌سازی و کمک به تعیین عوامل بی‌شماری است که در خشونت علیه زنان سهیم است.

فعالیت پیشنهادی برای این بخش

به‌عنوان موضوع بحث در گروه کوچک، از شرکت‌کنندگان بخواهید عواملی که خود شخصا در ظرفیت حرفه‌ای به‌عنوان پلیس-مشاهده کرده‌اند که می‌تواند در خشونت علیه زنان مؤثر باشد فهرست کنند.

این عوامل چگونه می‌توانند بر زندگی زنان، خانواده‌های‌شان، و جوامع مؤثر باشند؟

از یک داوطلب بخواهید بحث‌های گروهی را ثبت و نکات کلیدی را روی فلیپ‌چارت یادداشت کند. آن‌ها را روی دیوار برای مراجعه و بحث بعدی نصب کنید.

با استفاده از عوامل مشخص شده توسط گروه، بحثی را در مورد نحوه رسیدگی به این عوامل در سطح محلی تسهیل کنید.
مطلوب است این فهرست چند مورد از نکات زیر، که در واقع هیچیک دلیلی برای خشونت علیه زنان نیست، را دربرگیرد:

- پذیرش محلی، فرهنگی یا سنتی خشونت علیه زنان، به خصوص توسط همسر
- پذیرش رسمی یا حکومتی خشونت علیه زنان
- فقدان قوانینی که اختصاصاً به خشونت علیه زنان بپردازد، شامل منع مردان از تجاوز به همسرشان
- مصونیت متخلفان
- فقدان پاسخ رسمی پلیس
- فریب‌الوقوع بودن قطع رابطه
- تغییر نزولی در وضعیت اقتصادی
- حاملگی
- سابقه قبلی سوءاستفاده
- نابرابری جنسیتی
- عدم توازن قدرت بین مردان و زنان
- نگرش نامحترمانه مردان به زنان، شامل فقدان احترام برای حقوق انسانی زنان و دختران
- میل به قدرت و کنترل
- انگیزه‌های سیاسی، از جمله به‌عنوان سلاحی برای جنگ، قدرت/کنترل، یا تلقین ترس
- تنش‌های سنتی، مانند عداوت‌های کهنه
- ویرانی جامعه سنتی و نظام حمایت خانوادگی
- فقر
- الکل/سوءمصرف مواد
- فقدان نهادها/خدمات، فعالیت‌ها و برنامه‌های ویژه زنان
- از دست رفتن قدرت/نقش مردانه در خانواده و جامعه؛ جستجو برای کسب دوباره آن و/یا ادعای قدرت کردن

در این تمرین مهم است که تسهیل‌گر به‌روشنی و با تأکید ذکر کند که هیچیک از عوامل فوق عذری برای خشونت علیه زنان یا تیرئه متخلف از پذیرش مسؤلیت اعمالش نیست.

ث. رویکردهای پیشگیرانه

در انتهای این بخش شرکت‌کنندگان قادر خواهند بود:

- نهادها/گروه‌هایی را که می‌توانند منابعی برای پیشگیری از خشونت باشند مشخص کنند
- سایر نهادها/خدماتی که برای پیشگیری از خشونت لازم است را مشخص کنند
- یک طرح عملی را برای اجرا در شهرک، شهر، یا روستای خود ابداع کنند

این بخش تعدادی از راهبردها و رویکردهای مشارکتی را که می‌تواند در پیشگیری از خشونت علیه زنان و تقویت آن به‌کار رود مشخص می‌کند. همچنین به بحث درباره شرکایی که باید در برخی از این رویکردها درگیر شوند و گسترش فرهنگ قانون‌مندی می‌پردازد.

فعالیت پیشنهادی برای این بخش

به شکل بحث در گروه بزرگ از شرکت‌کنندگان بخواهید نهادهایی را که (دولت، سازمان‌های مردم‌نهاد، سازمان‌های بین دولتی، جامعه مدنی، (سازمان‌های) باورمحور) پلیس می‌تواند با آن‌ها برای پیشگیری از خشونت علیه زنان و برآوردن بهتر نیازهای آنان در شرایط ملی/محلی کار کند مشخص کنند.

با توجه به بحثی که در مورد این بخش در کتاب *راهنمای همراه* ارائه شده، آیا خلایی در خدمات/نهادهایی که به زنان قربانی خشونت کمک می‌کنند وجود دارد که با رفع آن بتوان وضعیت بهتری را فراهم کرد؟ برای مثال، آیا سرپناه‌های محلی قابل دسترسی برای زنان کتک‌خورده وجود دارد؟ آیا اطلاعات حقوقی رایگان در مورد حقوق زنان وجود دارد؟ آیا همه زنان به این منابع دسترسی رایگان دارند؟

بر اساس نتایج این بحث، شرکت‌کنندگان را به گروه‌های کوچکتر تقسیم و از آنان بخواهید راهبردها و طرح‌های مشخصی را تدوین کنند که بالقوه می‌تواند برای پیشگیری از خشونت علیه زنان و آموزش جامعه به شکل مشارکتی استفاده شود. برای کمک به گروه در جهت تعیین اهداف عملی، قابل دستیابی، و اختصاصی، از آنان بخواهید پیشگیری را اختصاصاً در زمینه شهر، شهرک، یا روستای خود بحث کنند.

سیس، در گروه‌های کوچک از شرکت‌کنندگان بخواهید مشخص کنند از چه مقیاس‌هایی می‌توانند برای نشان دادن "موفقیت" این راهبردها استفاده کنند.

از یک داوطلب بخواهید بحث‌های گروهی را ثبت و نکات کلیدی را روی فلیپ‌چارت یادداشت کند. آن‌ها را روی دیوار برای مراجعه و بحث بعدی نصب کنید.

اگر وقت اجازه داد از گروه‌ها بخواهید طرح‌شان را به گروه بزرگ ارائه دهند. از شرکت‌کنندگان بخواهید بازخورد و پیشنهاد دهند و سؤال‌هایی بپرسند که به ارائه‌کننده طرح کمک کند قابلیت اجرایی آن را کنکاش کند. هر قدر طرح اختصاصی‌تر و واقع‌گرایانه‌تر باشد، احتمال موفقیت آن بیشتر است.

ج. پاسخ به خشونت علیه زنان: نقش پلیس

در انتهای این بخش شرکت‌کنندگان قادر خواهند بود:

- نیاز به احترام به حقوق و نیازهای هر یک از زنان را درک کنند
- شواهد را جمع‌آوری و طبقه‌بندی کنند
- با حساسیت با قربانیان مصاحبه کنند
- به متخلفان بدون سوگیری پاسخ دهند
- حریم و رازداری را برای قربانیان حفظ کنند
- یک طرح تأمین امنیت برای قربانیان تهیه کنند

این بزرگترین بخش در کتاب *راهنمای همراه* است که این مسایل را دربرمی‌گیرد:

- معرفی کلی نقش پلیس
- ضوابط رفتاری برای مسئولان مجری قانون
- سیاست‌های راهنمای دایره پلیس
- تحقیق در مورد اعمال خشونت‌آمیز علیه زنان

- پاسخ پلیس: عمومی
- پاسخ اولیه (افسران گشت پلیس)
- تضمین سلامت قربانی
- پاسخ ثانویه (بازپرسان)
- واحدهای تخصصی تحقیق، حمایت، خدمات
- جمع‌آوری شواهد
- شواهد نشان‌دهنده خشونت جنسی/تجاوز
- مساعدت پزشکی/معاینه قربانی
- مصاحبه با/اظهارات قربانی
- مستندسازی: یادداشت‌ها، عکس‌ها، گزارش و خلاصه دعوی برای دادگاه
- ارایه شواهد برای محاکمه
- ارزیابی تهدید و اداره خطر
- خدمات مربوط به قربانی و محافظت از شاهد
- پاسخ به متخلفان
- حریم و رازداری
- پاسخ‌گویی پلیس و نظارت

این بخش مرور مختصری بر مجموعه‌ی پیچیده و بزرگی از موضوعات است و راهبردها، پروتکل‌ها، و بهترین تجربه‌ها در مورد همه جنبه‌های پاسخ به وقایع خشونت‌بار علیه زنان را ارایه می‌کند. از جمله مواردی که مطرح می‌کند بازپرسی و تحقیق در مورد یک واقعه خشونت‌بار و ابداع اقداماتی برای حفاظت از زنان درگیر در آن واقعه در برابر خشونت‌های بیشتر است. در این بخش پاسخ به متخلفان، مسایل مربوط به حریم افراد و رازداری، و راهبردهایی برای تضمین پاسخ-گویی پلیس و تأمین نظارت بر پلیس بررسی می‌شود.

فعالیت پیشنهادی برای این بخش

قسمت اول

با استفاده از یک بررسی موردی کوتاه (پایین را ببینید) که می‌تواند متناسب با وضعیت محلی و فرهنگی اصلاح شده باشد، از گروه‌های کوچک چهار تا شش نفری بخواهید هر یک مورد را بخوانند و سپس به شکل یک گروه کاری به سوال‌های زیر پاسخ دهند:

۱. مشخص کنید جرم(ها) کدام است، اگر اصولاً جرمی رخ داده باشد؟ اگر نه، آیا جرمی با توجه به قوانین بین‌المللی رخ داده است؟ آیا حقوق بشر در سطح بین‌المللی خدشه‌دار شده است؟
۲. مناسب است اولین افسر پلیس در صحنه‌ی جرم چه قدم‌هایی بردارد؛ افسران ثانویه و بازپرس چطور؟
۳. اگر جرمی رخ داده است، مشخص کنید افسر پلیس باید به دنبال جمع‌آوری چه مدارکی برای مستندسازی و ارایه به دادگاه باشد؟ هر مدرک باید چگونه جمع‌آوری، مستند، و به نحو مناسب برای ارایه در محاکمه محافظت شود؟
۴. چه رویکردی برای بازپرسی پیشنهاد می‌شود؟
۵. قربانی چه نیازهای فوری دارد و بهترین راه رسیدگی به این نیازها چیست؟
۶. اگر بخواهید با یک پسرچه نه ساله مصاحبه کنید چه مسایلی را باید در نظر بگیرید (برای مثال سن، زبان مناسب، و غیره)؟

۷. در زمان بازپرسی پلیس برای حفاظت از حریم و رازداری قربانی چه باید بکند؟ در مورد کودکان چطور؟

فعالیت پیشنهادی برای این بخش

قسمت دوم

بر اساس این بررسی موردی و بحثی که انجام شد، از هریک از شرکت‌کنندگان بخواهید با استفاده از راهنماهای گزارش‌نویسی در کتاب راهنما، واقعه خشونت‌بار و تحقیقی که در مورد آن انجام داده‌اند را مکتوب کنند. بعد از انجام این کار، از آن‌ها بخواهید گزارش‌شان را با فرد کناری ردوبدل کنند و سپس در مورد آن بحث کرده و بازخورد سازنده بدهند.

بر اساس بررسی موردی، و بر اساس تمرین‌هایی که در کتاب راهنما ارائه شده است، از شرکت‌کنندگان بخواهید اجزا و مراحل مختلف مصاحبه با قربانی را تمرین کنند. این کار را می‌توان در گروه‌های کوچک و با اختصاص وقت برای آمادگی و بازخوردهای سازنده انجام داد، یا فعالیتی در گروه بزرگ در نظر گرفت، به این شکل که چند گروه دانش و مهارت‌شان را در برابر گروه بزرگ نمایش دهند.

با استفاده از بخش برنامه‌ریزی امنیت در کتاب راهنما، و بررسی موردی، از هریک شرکت‌کنندگان بخواهید با یکی از افراد گروه که نقش قربانی را ایفا می‌کند کار کرده و یک نمونه طرح تأمین امنیت را آماده کند. از آن‌ها بپرسید در این مثال بهترین کاری که می‌شود برای کاهش خطر خشونت در آینده انجام داد کدام است؟ چه نهادهای دیگر می‌توانند کمک کنند؟ چه عواملی می‌تواند به حفاظت از زنان در برابر خشونت بعدی کمک کند (برای مثال از خانواده نزدیک یا حلقه اجتماعی، جامعه، نهادهای دولتی یا سازمان‌های مردم‌نهاد)؟

برای بررسی رویه فعلی پلیس، و با استفاده از بحث گروه بزرگ در مورد بهترین تجربه‌های بین‌المللی، از شرکت‌کنندگان در گروه‌های کوچک بخواهید مشخص کنند در حال حاضر چه برنامه‌هایی وجود دارد که می‌توان آن‌ها را برای پاسخ‌گویی بهتر به نیازهای زنان قربانی خشونت خانگی، اصلاح کرد و بهبود بخشید. برای پیگیری این تمرین مجدداً از شرکت‌کنندگان در گروه‌های کوچک بخواهید که مشخص کنند چه خلأهایی در سیاست فعلی پلیس وجود دارد که نیاز است آن را برای پاسخ‌گویی بهتر به خشونت خانگی و حفاظت از زنان تقویت کرد.

از یک داوطلب بخواهید بحث‌های گروهی را ثبت و نکات کلیدی را روی فلیپ‌چارت یادداشت کند. آن‌ها را روی دیوار برای مراجعه و بحث بعدی نصب کنید.

تسهیل‌گر باید به جای نقطه‌ها یک نام زنانه محلی متداول بگذارد. همچنین تسهیل‌گر باید همیشه پذیرای تغییر جزئیات مورد مطالعه باشد تا آن را هرچه بیش‌تر با وضعیت محلی متناسب کند.

مورد بررسی

. . . خیلی عصبی بود. بیرون خیلی تاریک بود. شوهرش باید از دو ساعت پیش خانه می‌بود. امروز حقوق گرفته بود و زنش از او خواسته بود بلافاصله از محل کار به خانه برگردد. برای بچه‌ها غذا لازم داشتند، و مدرسه داشت شروع می‌شد و بزرگترین پسر آن‌ها (نه ساله) کفش‌های نو و روپوش مدرسه لازم داشت. . . متعجب بود که شوهرش کجاست. می‌دانست احتمالاً شوهرش با دوستانش جایی توقف کرده تا چیزی بنوشد. لابد تمام پولی که درآورده خرج کرده و چیزی نمانده که او بتواند خرید کند. شوهرش از قبل تمام پولی را که او از راه تمیز کردن خانه‌ها و شستن لباس مردم جمع کرده بود خرج کرده و حاضر نشده بود هیچ توضیحی بدهد که با آن پول چه کار کرده است.

. . . یادش آمد ماه پیش همین موقع چه اتفاقی افتاد. شوهرش دیروقت خانه آمد و نیمه شب در حالی که لباس خواب او را به طرف خود می‌کشید از خواب بیدارش کرد. او متوجه بوی آبجو و دود سیگار شد، شوهرش مست بود. نمی‌خواست با شوهرش رابطه جنسی داشته باشد، می‌ترسید دوباره حامله شود، و احساس خوبی در این‌باره نداشت. به‌علاوه، هنوز داشت به دخترش شش ماهه‌شان شیر می‌داد. شوهرش گفت تو زن من هستی و نمی‌توانی به من نه بگویی. در حالی که با مشت به صورتش می‌زد گفت می‌دانم روزها

که من سر کار هستم با مردهای دیگر قرار می‌گذاری و به همین خاطر است که برای من انرژی نداری. شوهرش رابطه جنسی خشنی با او داشت و سپس او را آشفته، کبود، مجروح و با چشم سیاه شده رها کرد.

... می‌دانست علت این اتفاق مستی شوهرش بود، اما خوشحال بود چون آخرین بار او بچه‌ها را هم کتک زد. وقتی به پلیس مراجعه کرد، آن‌ها گفتند هیچ کاری نمی‌توانند بکنند و او را به خانه فرستاده بودند.

منبع: اقتباس از مجموعه آموزشی SARPCCO: خشونت علیه زنان و کودکان، درس‌های مجموعه، صفحه ۱۰، بهروز شده.

چ. آیین دادرسی

در انتهای این بخش شرکت‌کنندگان قادر خواهند بود:

- نمونه رویکردهایی را برای پیگرد متخلفان مشخص و فهرست کنند
- نمونه رویکردهایی را برای حمایت از قربانیان پیش از جریان محاکمه و طی آن مشخص و فهرست کنند
- نقش دادگاه‌ها را در حفاظت قربانیان و شاهدان بفهمند

این بخش تعدادی از نمونه رویکردها و راهبردها را برای پیگرد مجرمان نشان می‌دهد که در عین حال تضمین‌کننده حفاظت از قربانیان و شاهدان نیز است. این رویکردها شامل پیگرد الزامی مجرمان، اقداماتی برای حفاظت از قربانی در زمان ارایه مدارک و شواهد مرتبط با سوءاستفاده/تجاوز جنسی، اجبار همسر(شوهر) به شهادت دادن، و نپذیرفتن دفاعیه‌هایی مانند تحریک شدن، ناموس، و مستی است.

فعالیت پیشنهادی برای این بخش

از شرکت‌کنندگان بخواهید در گروه‌های کوچک چهار تا شش نفری قوانین و رویه‌های پیگرد قانونی در سطح ملی و محلی را که منطبق با راهنماهای بین‌المللی ارایه شده در این بخش است مشخص کنند.

سپس، دوباره از شرکت‌کنندگان بخواهید در گروه‌های کوچک چهار تا شش نفری قوانین و رویه‌های پیگرد قانونی در سطح ملی و محلی را که با راهنماهای بین‌المللی ارایه شده در این بخش منطبق نیست مشخص کنند. چگونه آن‌ها بر قربانیان اثر می‌گذارند؟ بر متخلف چطور؟ بر امنیت جامعه چطور؟

از یک داوطلب بخواهید بحث‌های گروهی را ثبت و نکات کلیدی را روی فلیپ‌چارت یادداشت کند. آن‌ها را روی دیوار برای مراجعه و بحث بعدی نصب کنید.

ح. همکاری و حمایت بین سازمانی

در انتهای این بخش شرکت‌کنندگان قادر خواهند بود:

- منابع/نهادها را در ناحیه محلی‌شان برای مساعدت قربانیان شناسایی کنند

- نقش پلیس را در رابطه با سایر نهادها بفهمند
- منابعی را که برای مساعدت قربانیان خشونت استفاده می‌کنند گسترش دهند

این بخش نیاز برای همکاری بین‌سازمانی را در رسیدگی به خشونت علیه زنان و برآوردن نیازهای زنان قربانی مشخص می‌کند که از جمله این همکاری‌ها اشتراک اطلاعات و منابع است.

فعالیت پیشنهادی برای این بخش

از شرکت‌کنندگان بخواهید در گروه‌های کوچک چهار تا شش نفری منابع ملی و محلی را که می‌توانند به زنان قربانی خشونت مساعدت کند مشخص کنند. برای مثال، چه منابعی برای مشاوره، سرپناه، و محافظت فراهم است؟ آیا کارکنان پزشکی آموزش مناسب برای انجام معاینه و جمع‌آوری شواهد پزشکی قانونی را در مورد سوءاستفاده جنسی/تجاوز دیده‌اند و آیا می‌توانند به قربانیان مشاوره بدهند؟ آیا موافقت‌نامه یا سیستمی برای همکاری بین‌بخشی، از جمله اشتراک اطلاعات و منابع وجود دارد؟ آیا دفتر مرکزی مبادله اطلاعات برای تحقیق در مورد خشونت علیه زنان در سطح منطقه‌ای یا ملی وجود دارد؟ اگر یک افسر پلیس، مشاور یا دکتر در مورد سیاست و رویه‌های موجود مرتبط با خشونت خانگی نیاز به راهنمایی داشت، آیا تلفن تماس/نهادی وجود دارد که بتواند به آن زنگ بزند؟

بعد از انجام بحث در گروه بزرگ در این باره، از گروه بپرسید چه منابع و خدمات بیش‌تری لازم است. به عبارت دیگر، خلأهای فعلی در منابع و خدمات محلی و ملی کدام است؟ چه باید کرد تا به نیازهای زنان قربانی خشونت بهتر پاسخ داده شود؟

از یک داوطلب بخواهید بحث‌های گروهی را ثبت و نکات کلیدی را روی فلیپ‌چارت یادداشت کند. آن‌ها را روی دیوار برای مراجعه و بحث بعدی نصب کنید.

ضمیمه ۱. مواد آموزشی دست‌نامه برای شرکت‌کنندگان

صفحه			
۲۴	معرفی	بخش I	فعالیت شرکت‌کننده.
۲۵	هنجارها و استانداردهای بین‌المللی	بخش II	فعالیت شرکت‌کننده.
۲۶	عوامل زمینه‌ساز خشونت علیه زنان	بخش III	فعالیت شرکت‌کننده.
۲۷	رویکردهای پیشگیرانه	بخش IV	فعالیت شرکت‌کننده.
۲۸	پاسخ به خشونت علیه زنان: نقش پلیس	بخش V	فعالیت شرکت‌کننده.
۳۰	آیین دادرسی	بخش VI	فعالیت شرکت‌کننده.
۳۱	همکاری و حمایت بین‌سازمانی	بخش VII	فعالیت شرکت‌کننده.

صفحات بعدی دربرگیرنده مواد آموزشی دست‌نامه‌ی شرکت‌کنندگان برای هر بخش این درس‌نامه است که می‌تواند در تسهیل فعالیت‌ها و بحث‌های داخل کلاس استفاده شود. هر بخش بر اساس فصل مرتبط در کتاب راهنمای همراه است.

تسهیل‌گران توجه شده‌اند که لازم است دست‌نامه‌ها و فعالیت‌ها را متناسب با معضلات، نیازها، و فرهنگ محلی اصلاح کنند. این کار شامل گنجاندن اسامی محلی متداول برای اشخاصی است که در بررسی موردی مطرح می‌شوند. مراقب باشید که مبنا قرار دادن افراد حقیقی برای بررسی موردی نامتناسب است، به‌خصوص اگر به‌شکلی منجر به شناسایی آنان شود.

فعالیت شرکت‌کننده

بخش ۷. پاسخ به خشونت علیه زنان: نقش پلیس

قسمت اول

در گروه‌های کوچک چهار تا شش نفری تقسیم شده، از مورد کوتاهی که (در پایین) برای بررسی آماده شده است استفاده کنید و بعد از این که هرکدام آن را خواندید به سوالات زیر پاسخ دهید:

۱. مشخص کنید جرم(ها) کدام است، اگر اصولاً جرمی رخ داده باشد؟ اگر نه، آیا جرمی با توجه به قوانین بین‌المللی رخ داده است؟ آیا حقوق بشر در سطح بین‌المللی خدشه‌دار شده است؟

۲. بهتر است اولین افسر پلیس که در صحنه جنایت حاضر می‌شود چه اقداماتی را انجام دهد؟ افسران ثانویه و بازپرس چطور؟

۳. اگر جرمی رخ داده است، مشخص کنید افسر پلیس باید به دنبال جمع‌آوری چه مدارکی برای مستندسازی و ارایه به دادگاه باشد؟ هر مدرک باید چگونه جمع‌آوری، مستند، و به نحو مناسب برای ارایه در محاکمه حفاظت شود؟

۴. چه رویکردی برای بازپرسی پیشنهاد می‌شود؟

۵. قربانی چه نیازهای فوری دارد و بهترین راه رسیدگی به این نیازها چیست؟

۶. اگر بخواهید با یک پسر بچه نه‌ساله مصاحبه کنید چه مسائلی را باید در نظر بگیرید (برای مثال سن، زبان مناسب، و غیره)؟

۷. پلیس در بازپرسی برای حفاظت از حریم و رازداری قربانی چه باید بکند؟ در مورد کودکان چطور؟

قسمت دوم

بر اساس بررسی موردی و بحثی که انجام شد، و با استفاده از راهنماهای گزارش‌نویسی که در کتاب *راهنما* ارایه شده، واقعه خشونت‌بار و تحقیقی که در مورد آن انجام داده‌اید را مکتوب کنید. وقتی این کار انجام شد، گزارش خود را با فرد کناری رد و بدل کنید و سپس در مورد گزارش یکدیگر بحث کرده و بازخورد سازنده بدهید.

با استفاده از بررسی موردی، و بر اساس تمرین‌هایی که در کتاب *راهنما* ارایه شده است، اجزا و مراحل مختلف مصاحبه با قربانی را تمرین کنید. این کار را می‌توان در گروه‌های کوچک انجام داد و برای آمادگی و بازخوردهای سازنده هم وقت اختصاص داد، یا به‌عنوان فعالیت گروه بزرگ در نظر گرفت. به این شکل که چند گروه دانش و مهارت جدیدشان را در برابر گروه بزرگ به نمایش می‌گذارند.

با استفاده از بخش برنامه‌ریزی امنیت در کتاب *راهنما*، و بررسی موردی، با یکی از افراد گروه که نقش قربانی را ایفا می‌کند کار کنید تا یک نمونه طرح تأمین امنیت را ابداع کنید. از آن‌ها بپرسید بهترین کاری که می‌توانید برای کاهش خطر خشونت در آینده انجام دهید کدام است؟ کدام نهادهای دیگر می‌توانند کمک کنند؟ چه عواملی می‌تواند به حفاظت از زنان در برابر خشونت بعدی کمک کند (برای مثال از خانواده نزدیک یا حلقه اجتماعی، جامعه، نهادهای دولتی یا سازمان‌های مردم‌نهاد)؟

برای کمک به مرور رویه فعلی پلیس، و با استفاده از بحثی که در گروه بزرگ درباره بهترین تجربه‌های بین‌المللی انجام شد، در گروه‌های کوچک مشخص کنید که در حال حاضر چه برنامه‌هایی وجود دارند که می‌توان آن‌ها را برای پاسخ بهتر به نیازهای زنان قربانی خشونت خانگی اصلاح کرد و بهبود بخشید. سپس مجدداً در گروه‌های کوچک مشخص کنید چه خلأهایی در سیاست فعلی پلیس وجود دارد که نیاز است برای پاسخ بهتر به خشونت خانگی و حفاظت از زنان تقویت شود.

ضمیمه II.

آموزش آموزش دهندگان:

مواد آموزشی پیش زمینه

صفحه

الف. مشخصات یادگیرنده بزرگسال	۳۳
ب. عواملی که بر سرعت یادگیری افراد اثر می‌گذارد	۳۴
پ. روش‌های یادگیری	۳۵
ت. فنون مؤثر آموزش برای هریک از روش‌های یادگیری	۳۶
ث. اجزای فرایند یادگیری	۳۷
ج. اصول آموزش مؤثر	۳۹
چ. نقش تسهیل‌گر	۴۰
ح. آمادگی برای آموزش	۴۱
خ. آغاز و پایان هر روز آموزشی	۴۲

این ضمیمه به‌ویژه برای تسهیل‌گران بی‌تجربه کمک‌کننده و جالب خواهد بود.

الف. مشخصات یادگیرنده بزرگسال

تجربه
مبنای هر نوع آموزش برای بزرگسالان چیزی است که آنان از قبل می‌دانند. در مقایسه با کودکان، بزرگسالان تجربه‌های بیش‌تری در زندگی دارند که مبنای یادگیری آنان است. ممکن است بر خلاف کودکان و جوانان، نقطه‌نظرها و باورهای تغییرناپذیر داشته باشند. این مسأله به‌خصوص در مورد موضوع مورد بحث این درس‌نامه صادق است. آن‌ها طیف وسیعی از سلیقه‌ها، نگرش‌ها، تحصیلات، سن، مسؤولیت‌ها، و دغدغه‌ها را به کلاس درس می‌آورند. وقتی بحث در مورد وجوه مختلف مواد آموزشی دوره، از جمله قانون و رویه‌های بازپرسی است، افسر پلیس بر اساس تجربه قبلی می‌تواند نقش یک منبع مطلع و توانا را برای کمک به تسهیل‌گر داشته باشد. باید از مثال‌های خود شرکت‌کنندگان درباره تجربه‌هایی که پیرامون موضوع دارند استفاده کنید. بزرگسالان همچنین ممکن است بر اساس تجربه‌شان، عقاید از پیش‌باوری را به جلسه آموزشی بیاورند. با استفاده از رویکرد تسهیل‌گری، می‌توانید در ابتدای جلسه این باورها را آشکار و آن‌ها را خنثا کنید. دیدگاه شرکت‌کنندگان را نباید نادیده انگاشت و باید با احترام با آن برخورد کرد.

خود-انگاری مستقل
در مقایسه با کودکان و جوانان، بزرگسالان خودمختارتر هستند، در مورد خود و آنچه می‌دانند و باور دارند مطمئن‌تر هستند، و بیش‌تر هدایت زندگی خود را به‌دست دارند. آن‌ها خود برای خود تصمیم می‌گیرند که مهم است چه چیزی را یاد بگیرند و هدایت یادگیری خود را بیش‌تر در اختیار دارند. آن‌ها

از محیطی دموکراتیک، همکارانه، و مشارکتی لذت می‌برند. از فناوری استفاده کنید که به بزرگسالان اجازه یادگیری مستقل مفاهیم را می‌دهد.

ارتباط با
زندگی واقعی

بزرگسالان آنچه را که می‌خواهند، آنچه را که به آن علاقه دارند، و آنچه را که فکر می‌کنند در زندگی برای‌شان مفید است یاد می‌گیرند. از مثال‌ها و مواد آموزشی که فکر می‌کنید به شرکت‌کنندگان مرتبط است استفاده کنید. هر قدر یادگیری به زندگی آنان بیش‌تر مرتبط باشد، انگیزه بیش‌تری برای آن خواهند داشت. اجازه دهید آن‌ها خود مثال‌ها و موارد مطالعه را هدایت و مناسب بودن انتخاب‌شان را خود تأیید کنند. به همین علت است که این درس‌نامه از مطالعات موردی و بحث‌هایی بر مبنای تجربه عملی استفاده می‌کند.

رویکرد
حل مشکل

به‌طور معمول، بزرگسالان به این علت وارد کلاس درس می‌شوند که می‌فهمند خلأیی در دانش‌شان وجود دارد و مصمم هستند که آن را پر کنند. آن‌ها اطلاعات و مهارت‌هایی که در دنیای واقعی قابل استفاده باشد می‌خواهند. نگاه آن‌ها به یادگیری، پاسخ به یک مشکل و فعالیت معطوف به هدف است. آن‌ها ممکن است به یادگیری تنها به صرف یاد گرفتن علاقمند نباشند. به آنان نشان دهید چگونه می‌توانند به‌عنوان افسر پلیسی که با زنان قربانی خشونت کار می‌کند، یک درس یا مفهوم را فوراً به تجربه‌ای در زندگی واقعی پیوند دهند.

پذیرش
گروه همسان

برای بزرگسالان راحت‌تر است که از افرادی هم‌سن و با پیشینه مشابه خود آموزش بگیرند. آن‌ها را تشویق کنید آموخته‌های‌شان را با هم درمیان‌گذارند. بزرگسالان نیاز به همکاری و پذیرش دارند، بنابراین به آن‌ها فرصت‌های فراوانی برای اشتراک دانش و تجربه‌شان در رابطه با موضوع بحث با دیگر افراد گروه بدهید.

توقع احترام

بزرگسالان وقتی می‌توانند یاد بگیرند که به‌خاطر مهارت، توانایی، تجربه، و نظرات‌شان مورد احترام قرار گیرند. با آن‌ها از موضع برابر برخورد کنید، به‌عنوان مردمی که خود مسؤلیت یادگیری و رفتارشان را بر عهده دارند. وسعت تجربه‌ای که آنان با خود به گروه می‌آورند را به رسمیت بشناسید و اجازه دهید دیدگاه‌های‌شان را آزادانه مطرح کنند. با احترام به آنان، به‌عنوان افسران پلیس که به حوادث خشونت‌بار علیه زنان پاسخ می‌دهند، گوش دهید.

شتاب فردی

سرعت یادگیری بزرگسالان با توجه به سطح تحصیلات، شخصیت، و سبک یادگیری متفاوت است. لازم است که تسهیل‌گران سرعت‌های مختلف یادگیری را مد نظر داشته باشند.

ب. عواملی که بر سرعت یادگیری افراد اثر می‌گذارد

محیطی

نور، صدا، دما، و محل نشستن همه می‌توانند بر یادگیری اثر گذارند. نشستن روی یک صندلی سفت برای ساعت‌ها و بدون هیچ تعاملی، می‌تواند فرایند یادگیری را به‌طرز چشمگیری کاهش دهد. بزرگسالان، به‌خصوص با این شغل خاص یعنی به‌عنوان افسر پلیس، معمولاً هر روز مشغول گشت‌زنی در جاهای مختلف و فعالیت‌های متفاوت هستند. به‌خاطر داشته باشید که بیش‌تر بزرگسالان عادت ندارند تمام روز روی صندلی بنشینند و این می‌تواند آن‌ها را خیلی خسته کند. از گروه‌های کوچک، دوفردی، بحث، و سایر فناوری که کلاس را متنوع و جالب می‌کند زیاد استفاده کنید.

جامعه‌شناختی

هر قدر بزرگسالان مسن‌تر می‌شوند، قدرت‌شان برای مشاهده و استدلال محکم‌تر می‌شود. این توانایی مشاهده، تفکر، و تحلیل یعنی این که در آموزش بزرگسالان همه یادگیرنده و همه معلم هستند. به جای این که افراد را جدای از یکدیگر با کاغذ و قلم مشغول کنید، هر قدر می‌توانید از بحث گروهی استفاده کنید. از گروه‌های کوچک و دوفری استفاده کنید. بحث گروهی همچنین می‌تواند به بزرگسالان از طریق اکتشاف کمک کند.

جسمی

سلامت عمومی، سطح آمادگی جسمی، و سطح انرژی همه بر توانایی افراد در یادگیری تأثیر دارند. بیشتر افراد عصرها کمتر از صبح‌ها انرژی دارند. افرادی که تمام روز می‌ایستند و راه می‌روند، وقتی می‌نشینند بیشتر خسته می‌شوند. فعالیت‌ها باید منعکس‌کننده تفاوت در وضعیت جسمی شرکت‌کنندگان باشد. برخی بزرگسالان ممکن است کم‌شنوایی، مشکل بینایی، یا برخی مشکلات جسمی داشته باشند که باید وضعیت مناسبی برای‌شان فراهم شود. محیط آموزشی را به قدر کافی منعطف نگهدارید تا نیازهای آنان هم برآورده شود.

روشنفکرانه و

بزرگسالان از طریق اکتشاف بهتر یاد می‌گیرند. آزمایش‌ها نشان داده‌اند که بزرگسالان می‌توانند:

تجربی

- ۱۰ درصد آنچه را می‌خوانند به‌خاطر بسپرنند
- ۲۰ درصد آنچه را می‌شنوند به‌خاطر بسپرنند
- ۳۰ درصد آنچه را می‌بینند به‌خاطر بسپرنند
- ۵۰ درصد آنچه را می‌بینند و می‌شنوند به‌خاطر بسپرنند
- ۸۰ درصد آنچه را می‌گویند به‌خاطر بسپرنند
- ۹۰ درصد آنچه را می‌گویند و انجام می‌دهند به‌خاطر بسپرنند

نمایش مهارت‌ها، تسهیل بحث‌های تعاملی، و فعالیت‌های تجربی، استفاده از موارد مطالعه و ایفای نقش راه‌هایی فراتر و بهتر از تکیه بر سخنرانی برای درگیر کردن فعال آموزش‌گیرندگان است.

به‌خاطر داشته باشید که موضوع خشونت علیه زنان، و نقش پلیس در پیشگیری و پاسخ به آن، برای برخی از شرکت‌کنندگان موضوعی حساسی است. گاهی بحث از مسیر اصلی خارج می‌شود، برخی از شرکت‌کنندگان می‌خواهند دیدگاه‌شان را مطرح کنند، تجربه‌شان را با دیگران در میان گذارند، یا زمانی را بیرون کلاس بگذرانند چرا که موضوع برای‌شان بیش از حد تهییج‌کننده شده یا خاطرات ناخوشایندی از تجربه‌های گذشته را بیدار کرده است. همچنین ممکن است برخی شرکت‌کنندگان تجربه مستقیمی در زندگی شخصی و نه به‌عنوان پلیس با موضوع مورد بحث داشته باشند. ممکن است آن‌ها کودکان خانهای بوده‌اند که در آن خشونت رخ می‌داده یا عضو خانواده یا دوست کسی بوده‌اند که قربانی خشونت خانگی بوده است. لازم است مربی نسبت به این هیجانات حساس باشد.

پ. روش‌های یادگیری

سه روش پایه یادگیری برای به‌خاطر سپردن اطلاعات وجود دارد: دیداری (یادگیری با دیدن)، شنیداری (یادگیری با شنیدن)، و حرکتی (یادگیری با انجام دادن). بیشتر افراد یک روش غالب برای یادگیری دارند، اما در برخی دیگر موازنه‌ای بین دو یا حتی هر سه روش وجود دارد. بسیاری از دانش‌آموزان روش ارجح خود را برای یادگیری مؤثر می‌شناسند. جدول پایین مشخصه‌های سه روش را خلاصه می‌کند.

دیداری	شنیداری	حرکتی
• ذهن در فعالیت‌های کلامی سرگردان می‌شود	• به راحتی منحرف می‌شود	• هنگام مطالعه، تفکر، یا نوشتن تمرین‌ها به آرامی با مداد یا پا ضربه می‌زند
• در دنبال کردن یا به یاد آوردن دستورهای کلامی مشکل دارد	• به سرعت علاقه‌اش را به نمایش تصویری از دست می‌دهد	• از آزمایش لذت می‌برد
• در زمان مواجهه با دستور کلامی شروع به خطخطی و نقاشی می‌کند	• از فعالیت‌های شنوایی لذت می‌برد	• از دست‌کاری اشیاء لذت می‌برد
• به جای شرکت فعال در فعالیت و بحث گروهی ترجیح می‌دهد نظاره کند	• در فعالیت و بحث گروهی فعال است	• از حرکات دست و زبان بدن خیلی استفاده می‌کند
• دوست دارد بی‌صدا مطالعه کند	• دوست دارد برایش خوانده شود	• موقع حرف زدن با مردم با آنان تماس بدنی برقرار می‌کند
• منظم است و سازمان‌دهی دارد	• خواندن با صدای بلند را به صدای آهسته ترجیح می‌دهد	• از خواندن لذت نمی‌برد
• به جزییات توجه می‌کند	• هنگام مطالعه یا انجام تکالیف به موسیقی گوش می‌کند	• از فعالیت‌هایی که با دخالت دست است لذت می‌برد
• دست‌خط خوبی دارد	• ممکن است دست‌خط کج و معوج داشته باشد	• از حل مشکل لذت می‌برد
• خوب هجی می‌کند	• فهرست‌ها و توالی‌ها را به راحتی به‌خاطر می‌سپرد	• بی‌نظم و آشفته است
• با دیدن تصاویر و نمودارها به راحتی مسایل را حفظ می‌کند	• خیلی برون‌گرا است	• فروشنده خوبی نیست
• ممکن است حافظه‌ای با قدرت عکاسی برای ثبت جزییات داشته باشند	• ممکن است در به‌خاطر سپردن فهرست‌ها، اعداد، و غیره مشکل داشته باشد	
• معمولاً ساکت، خجالتی، یا کم‌حرف است	• برون‌گرا است	
	• به راحتی هیجانات را ابراز می‌کند	

بر اساس روش یادگیری ارجح دانش‌آموزان، فنون آموزشی متفاوت سطح اثربخشی متفاوتی دارد. در آموزش مؤثر لازم است روش‌های آموزشی گوناگونی استفاده کرد تا هر سه روش یادگیری پوشش داده شود. صرف‌نظر از این که روش ارجح دانش‌آموزان برای یادگیری کدام است، آنان باید فرصت‌های برابری برای یادگیری مؤثر داشته باشند.

ت. فنون آموزشی مؤثر برای روش‌های مختلف یادگیری

بر اساس فهرست روش‌های مختلف یادگیری که در بالا ارایه شد، جدول پایین برخی از فنون را برای استفاده در کلاس درس مطرح می‌کند تا نیازهای منحصر به فرد هر یک از سه روش متفاوت یادگیری برآورده شود.

دیداری	شنیداری	حرکتی
• تصویرسازی هدایت‌شده	• نوار صوتی	• کار تجربی/آزمایشگاهی
• نمایش	• بلند خواندن	• نمایش، اجرای صحنه‌ها، ایفای نقش
• یادداشتن برداشتن	• آموزش شفاهی	• بازی‌ها
• روی مفاهیم کلیدی را در یادداشت- ها/کتاب مرجع با مازیک پررنگ کردن	• سخنرانی	• حل مشکل
• کارت تمرین دیداری	• تکرار شفاهی مفاهیم	• گردش علمی
• رمزگذاری رنگی	• استفاده از صداهای آهنگین	• یادداشت برداشتن
• نمودار، چارت، عکس، تصویر، نقشه	• اشعار، قافیه‌ها، تداعی واژه‌ها	• فهرست‌سازی
• اسلاید، فیلم، تلویزیون	• بحث گروهی	• مثال عملی، استفاده از وسایلی برای نمایش
	• موسیقی، ترانه	• مرتبط کردن هیجان‌ات با مفاهیم
	• تلویزیون	

تمرکز این درس‌نامه، و کتاب راهنمای همراه، بر آگاه‌سازی و حساس‌سازی نسبت به خشونت علیه زنان، فراهم‌سازی اطلاعات در زمینه قوانین و روندها، ایجاد توان‌مندی مانند مصاحبه با قربانیان و شاهدان و کمک به قربانیان در برنامه‌ریزی امنیت شخصی است. هریک از این اهداف برای مربی فرصت خلاقیت در استفاده از همه روش‌های یادگیری ذکر شده در بالا را فراهم می‌کند.

افسران پلیس که در این درس‌نامه یادگیرندگان هستند، اغلب عادت ندارند زمان طولانی را در کلاس درس بگذرانند. بنابراین، هر قدر از فنون متنوع بیشتر استفاده شود، یادگیرندگان توجه بیشتری به کلاس نشان خواهند داد.

ث. اجزای فرایند یادگیری

مؤثرترین شیوه یادگیری همیشه دربرگیرنده تعامل، مشارکت، و درگیر شدن افراد در فعالیت‌ها است. در طراحی آموزش باید از همه روش‌های یادگیری که در پایین نمایش داده شده استفاده کرد:

- "چیزی را که می‌شنوم، فراموش می‌کنم"
- "چیزی را که می‌شنوم و می‌بینم، کمی به‌یاد می‌آورم"
- "چیزی را که می‌شنوم، می‌بینم، در موردش سؤال می‌کنم یا با فرد دیگری بحث می‌کنم، شروع به درک آن می‌کنم"
- "چیزی را که می‌شنوم، می‌بینم، بحث می‌کنم، و انجام می‌دهم، در مورد آن دانش و مهارت کسب می‌کنم"
- "چیزی را که آموزش می‌دهم، در آن خبره هستم"

فرایند یادگیری چهار جزء اصلی دارد. این اجزا عبارتند از:

الف. انگیزه

ب. تقویت

پ. حفظ

ت. استفاده از آموخته‌ها/مواد آموزشی در محیط واقعی زندگی

۱. انگیزه

شرکت‌کنندگان باید برای یادگیری مواد آموزشی دلیلی داشته باشند. بهترین راه ایجاد انگیزه طرح سؤال‌هایی در گروه‌های کوچک شرکت‌کنندگان برای کمک به یافتن انگیزه‌هایشان است. برای مثال: "چرا برای‌تان مهم است از زنان در برابر خشونت حفاظت کنید؟" "چه مزایایی برای شما و جامعه‌تان دارد؟" برقراری ارتباط مناسب بین تسهیل‌گر و شرکت‌کنندگان و آماده کردن آن‌ها را برای یادگیری نیز به ایجاد انگیزه کمک می‌کند. تسهیل‌گران می‌توانند از راه‌های زیادی برای ایجاد انگیزه استفاده کنند، مانند:

- در کلاس جو و احساس مناسب حاکم کنید. تسهیل‌گر باید محیطی دوستانه و آزاد برای شرکت‌کنندگان فراهم کند و به آنان نشان دهد که تسهیل‌گر به آن‌ها در یادگیری کمک می‌کند.
- جدیت را با توجه به محتوا تعدیل کنید. سطح فشار باید متناسب با سطح اهمیت موضوع مورد بحث تنظیم شود.
- اگر سطح اهمیت مواد آموزشی بالا است، جدیت بیشتری باید در کلاس حاکم باشد.
- سطح دشواری آموزش باید متناسب باشد. آموزش باید آن‌قدر دشوار باشد که شرکت‌کنندگان را به چالش بکشد اما نه تا حدی که آنان را با حجم سنگین مطالب دلسرد و خسته کند. آموزش باید مشارکت را مد نظر داشته باشد و به آن پاداش دهد، به شکلی که در نهایت به موفقیت بیانجامد.
- فرصت ملاقات و معاشرت با افرادی در شرایط مشابه برای بزرگسالان ایجاد انگیزه می‌کند. ایجاد شبکه ارتباطی، کسب آشنایان و منابع بیشتر، و اشتراک اطلاعات و نظرها با دیگر متخصصان، مشوق‌های مهم دیگری برای بزرگسالان است.

۲. تقویت

تقویت بخش بسیار مهم فرایند یادگیری/آموزش است چرا که از طریق آن تسهیل‌گران روش‌های صحیح رفتار و عملکرد را تشویق می‌کنند. برای تضمین ایجاد یک رفتار صحیح، تقویت باید بخشی از فرایند یادگیری/آموزش باشد. تسهیل‌گران باید از ابتدای آموزش مکرر و منظم از آن استفاده کنند تا به دانش‌آموزان در حفظ آنچه آموخته‌اند کمک کرده و آنان را تشویق به مشارکت در یادگیری کنند. تقویت هم شامل رفتار کلامی و هم غیر-کلامی است. هر وقت کسی مشارکتی داشت، صرف نظر از صحیح بودن پاسخ، از او تشکر کنید. این شکل از تقویت بسیار قوی است و مشارکت را به سرعت افزایش می‌دهد. باید به یادگیرندگان که شوخی‌های نامناسب می‌کنند یا نسبت به بحث که خشونت خانگی است تخاصم نشان می‌دهند، گوش داد و بدون خارج کردن آن‌ها از بحث، تشویق‌شان کرد به نقطه‌نظر دیگران نیز توجه کنند. مشارکت-شان را تقویت کنید، نه صحبت‌های منفی‌شان را.

در زیر پیشنهادهایی برای تقویت در شروع یک جلسه آموزشی مطرح شده است:

- هر بار که کسی با دادن پاسخی داوطلبانه مشارکت می‌کند، به او یک کارت بازی بدهید. وقتی شروع به این کار می‌کنید، سایر افراد هم می‌خواهند یکی داشته باشند و شروع به مشارکت می‌کنند. تا وقتی که هرکس حداقل یک

کارت بازی داشته باشد به این کار ادامه دهید. در پایان جلسه، کوپن‌های کوچکی به هرکس به‌عنوان جایزه مشارکت بدهید؛ از طرفی، فایده دیگر کارت مشارکت ایجاد حس انتظار در افراد است چون نمی‌دانند هدف آن چیست.

- تقویت می‌تواند غیر-کلامی باشد. برای تشویق مشارکت از حرکات خوشامدگویانه استفاده کنید. از مشارکت افراد هیجان‌زده شوید تا افراد بیشتری را به صحبت تشویق کنید. از شرکت‌کنندگان بخواهید به هم‌دیگر در ایجاد مشارکت کمک کنند.

۳. نگهداری

برای این که دانش‌آموزان بتوانند از یادگیری بهره‌برند، باید بتوانند اطلاعات کسب‌شده در کلاس را در ذهن نگهدارند. اگر شرکت‌کنندگان بدانند به‌زودی بعد از دوره از مواد آموزشی استفاده می‌کنند، انگیزه‌شان برای حفظ آن افزایش می‌یابد. آن‌ها باید بتوانند اطلاعات را درک، تفسیر و به‌کار گیرند. منظور از درک در اینجا توانایی نشان دادن خبرگی در مورد اطلاعات کسب‌شده، و تقویت توانایی در حفاظت بهتر از زنان قربانی در آینده است.

میزان حفظ مطالب توسط شرکت‌کنندگان، مستقیماً تحت تأثیر میزان تمرین در فرایند یادگیری است. تسهیل‌گران باید در حفظ و به‌کارگیری تأکید کنند. بعد از آن‌که شرکت‌کنندگان توانستند عملکرد صحیح (مطلوب) را ارایه کنند، باید از آنان خواست که برای حفظ آن تمرین کنند. تأثیر تمرین توزیع‌شده در طول دوره معادل با تقویت متناوب است.

۴. استفاده از مواد آموزشی/یادگیری در محیط واقعی زندگی

نتیجه آموزش انتقال یادگیری است: یادگیری توانایی استفاده از اطلاعات آموخته‌شده در دوره اما در شرایط جدید است.

به‌علاوه، شرکت‌کنندگان به اطلاعات ویژه‌ای در مورد نتیجه یادگیری (یعنی به بازخورد) نیاز دارند. بازخورد باید اختصاصی باشد، نه عمومی. شرکت‌کنندگان همچنین باید ببینند یادگیری پاداشی هم دارد. پاداش لزوماً مالی نیست، می‌تواند تنها نشان دادن مزایایی باشد که از یادگیری مواد آموزشی به‌دست خواهد آمد. به‌عنوان آخرین نکته، شرکت‌کننده باید به موضوع علاقمند باشد. علاقه مستقیماً به پاداش وابسته است. بزرگسالان باید ببینند یادگیری چه فایده‌ای دارد تا بتوانند در خود برای یادگیری موضوع ایجاد انگیزه کنند.

استفاده از بررسی موردی و ایفای نقش، مانند مصاحبه با قربانی، به شرکت‌کنندگان کمک می‌کند ببینند که چگونه استفاده از فنون جدید منجر به استفاده از جمله‌های صحیح‌تر و دقیق‌تر در مصاحبه و کسب شواهد بیشتر می‌شود. به این ترتیب آنان می‌توانند به بازپرسان برای اقدام لازم اساس شواهد کسب‌شده کمک کنند.

ج. اصول آموزش مؤثر

برای این بتوانید آموزش‌دهنده/مربی مفیدی برای بزرگسالان باشید، لازم است:

آموزش را (به شرکت‌کنندگان) مرتبط کنید
در بزرگسالان یادگیری را به آنچه از قبل می‌دانند مرتبط کنید. از مثال‌های واقع‌گرایانه که با سن، تجربه، و علایق پلیس‌های شرکت‌کننده مرتبط است استفاده کنید. بهترین راه این است که هروقت لازم بود از گروه بخواهید مثال‌هایی را مطرح کند. یکی از مهم‌ترین مهارت‌های یک تسهیل‌گر خوب طرح سؤال به‌جای دادن اطلاعات است.

افراد را فعال
قانون کلی این است که تقریباً هر ۲۰ - ۳۰ دقیقه تغییری در سرعت برنامه یا فعالیت در حال انجام

نگهدارید داده شود. بزرگسالان، به‌خصوص افسران پلیس، فعالیت‌های زیادی در یک روز معمول کاری دارند و این تنوع بر محدوده توجه آنان نیز حاکم است.

فرصت‌هایی برای عمل فراهم کنید
ایفای نقش، شبیه‌سازی، بحث، و بررسی موردی همه فعالیت‌هایی است که به افراد فرصت می‌دهد مهارت یا نظریه‌ای که تازه آموخته‌اند را تمرین کنند. کسب اطلاعات در مورد این فعالیت‌ها، فرصتی برای بازخورد و تقویت فراهم می‌کند. برخی تسهیل‌گران خیلی کارآمد بدون برنامه قبلی از ایفای نقش برای ارایه مطالب استفاده می‌کنند. وقتی یک شرکت‌کننده مشکل یا سوالی مطرح می‌کند، بهتر است تسهیل‌گر به‌جای پاسخ، به آرامی به سمت ایفای نقش برود تا آن فرد فوراً امکان تجربه یافته و یاد بگیرد چگونه می‌توان از پس آن مشکل برآمد. این مشکل می‌تواند مصاحبه با قربانی یا مصاحبه با یک کودک شاهد باشد.

آموزش را در محیطی غیر-رسمی هدایت کنید
چیدمان صندلی‌ها به‌گونه‌ای باشد که شرکت‌کنندگان به آسانی یکدیگر را ببینند و با هم تعامل داشته باشند. میز گرد، به شکل حرف U انگلیسی، یا چارگوشی که وسطش خالی است، همه با توجه به اندازه گروه، چیدمان‌های خوبی هستند. رسمی‌ترین شکل به صورت کلاس درس و سبک متداول در تأثر است که معلم را در محیط کلاس در مرکزیت قرار می‌دهد. از طرفی اگر می‌خواهید مطمئن شوید که افراد در حال یادگیری هستند، از این شیوه کمترین سود را می‌برید.

با توجه به موضوع تمرکز این درس‌نامه، اهمیت، و حساسیت آن، سبک نشستن در تأثر نامناسب-ترین شیوه است. برای استفاده از بررسی موردی و تمرین‌های این درس‌نامه، بهترین سبک، اگر مقدور باشد، گروه‌های کوچک دور میزهای گرد است.

تنوع و طنز داشته باشید
یادگیری بزرگسالان نسبت مستقیم با میزان تفریح آنان دارند. از تمرین‌های انرژی‌آور و آغازگری استفاده کنید که به افراد اجازه می‌دهد به آسودگی با هم ارتباط برقرار کرده و تعامل داشته باشند. ممکن است به‌نظر آید خشونت علیه زنان فضایی برای طنز باقی نمی‌گذارد. اما حتی در کارگاهی با موضوعی چنین جدی، تا وقتی احترام و تعادل حفظ شود، فضا برای شادابی و طنز وجود دارد. از طنز می‌توان برای ارتباط افراد به یکدیگر، معرفی یک موضوع، یا گذر از یک بخش به بخش بعد استفاده کرد.

به‌عنوان تسهیل‌گر فرایند یادگیری عمل کنید
قبل از این که به شرکت‌کنندگان چیزی بگویید، از آن‌ها بخواهید بگویند چه چیزهایی از قبل در مورد موضوع می‌دانستند. اجازه دهید گروه این کار را انجام دهد. شما می‌توانید مسوول ارایه اطلاعات جامانده یا تصحیح پاسخ‌های نادرست باشید. (گروه را) بچرخانید، هل ندهید. هدایت و تشویق کنید، (جواب را) نگویید.

شرکت‌کنندگان را از اهداف آموزشی مطلع کنید
بزرگسالان در آموزش، غافلگیری، و از آن بدتر، اشتباه و شرمندگی در برابر دیگران، یا مواجهه با وضعیت غیرقابل پیش‌بینی را دوست ندارند. تمام اهداف را کاملاً توضیح دهید و مطمئن شوید که تمام آموزش‌ها و پیشنهادها به‌خوبی فهمیده شده‌اند. از شرکت‌کنندگان بپرسید چقدر با فرایندی که می‌خواهید استفاده کنید احساس راحتی می‌کنند و اگر راحت نیستند به آن‌ها اطمینان دهید همیشه آزاد هستند از آن بخش خاص آموزش صرف نظر کنند.

بازخورد بدهید و بخواهید
نظرها و دیدگاه‌های شرکت‌کنندگان را بپرسید. چه یاد گرفتند؟ چگونه می‌خواهند به‌عنوان افسران پلیس این اطلاعات را در حوزه محل خدمت خود به‌کار بندند؟ چه چیزی یاد گرفتند که می‌توانند بلافاصله استفاده کنند؟ هنر پرسیدن سؤال نشانه‌ی بازخورد عالی است.

تکرار کنید
یک مفهوم را با استفاده از روش‌های مختلف یادگیری تکرار کنید. تکرار افراد را با مفهوم آشنا می‌کند، و آشنایی با مفهوم منجر به انتقال آن می‌شود و در نهایت شرکت‌کنندگان فرصت بهتری می‌یابند تا وقتی به کار خود برمی‌گردند از این اطلاعات استفاده کنند.

چ. نقش تسهیل‌گر

نقش تسهیل‌گر کمک به گروه در دستیابی به اهداف آموزشی برنامه است. این هدف می‌تواند از طریق به‌کارگیری فنون مختلف و همچنین خود تسهیل‌گر تحقق یابد.

تأثیری که تسهیل‌گر بر شرکت‌کنندگان می‌گذارد به‌اندازه طراحی آموزش و محتوای آن مهم است. تسهیل‌گر مجرای انتقال پیام است بنابراین منش، ظاهر، و رفتار او می‌تواند تعیین‌کننده موفقیت برنامه آموزشی باشد.

وظیفه تسهیل‌گر آموزش است. او باید با هدایت و نمونه بودن آموزش دهد. تسهیل‌گر همیشه باید هم داخل و هم خارج از صحنه آموزش الگو باشد. چه آگاه باشد یا نه، شرکت‌کنندگان همواره او را نظاره می‌کنند و گرایش به دنباله‌روی از او به‌عنوان سرمشق دارند.

ظاهر تسهیل‌گر باید حرفه‌ای، متناسب، و راحت باشد. اگر در یک گروه پوشیدن لباس متحدالشکل هنجار است، ظاهر تسهیل‌گر باید به همان اندازه رسمی و متناسب باشد.

رویکرد تسهیل‌گر به موضوع آموزش که مسأله‌ی خشونت علیه زنان است باید همواره محترمانه، جدی، و متعهدانه باشد و به این ترتیب نگرش مشابهی را در شرکت‌کنندگان تشویق کند.

نقش تسهیل‌گر شامل این موارد است :

- تنها گفتن چیزهایی که آموزش‌گیرندگان خود نمی‌توانند جواب آن را پیدا کنند.
- تشویق، تکرار، و تمرین که می‌تواند یادگیری را دایمی کند.
- تشخیص این که نگرش‌ها تنها آموخته نشده‌اند، فهمیده شده‌اند.
- درگیر کردن شرکت‌کنندگان در آموزش برای کسب حداکثر نتایج.
- ارزشیابی نتایج برای تضمین پیشرفت مداوم.
- استفاده از مواد آموزشی قابل مطالعه که مکمل و تقویت‌کننده یادگیری است.

تسهیل‌گر یک مجری ماهر است که محتوای آموزش را از پیش آماده کرده و آن را با شیوه‌ای سرگرم‌کننده و جالب به کلاس ارائه می‌کند.

تسهیل‌گر باید اصول یادگیری بزرگسالان را در آموزش خود به‌کار گیرد. او می‌داند که مردم با شیوه‌های مختلف یاد می‌گیرند و قادرند فعالیت‌های یادگیری متناسب را انتخاب، طراحی، ارائه، و اثربخشی آن را ارزیابی کنند.

نقش تسهیل‌گر نمایش استفاده مؤثر از طیفی از شیوه‌های یادگیری و ارائه مهارت‌های آموزشی گوش دادن فعال، استفاده از سکوت، استفاده از پرسش، یادگیری اکتشافی/عملی، بازخورد، تأمل، و خلاصه کردن است.

ح. آمادگی برای آموزش

پیش از شروع جلسه، مطمئن شوید که تمام امکانات و تسهیلات لازم را به‌ترتیبی که قرار است استفاده شوند در اختیار دارید. توصیه می‌شود حداقل یک ساعت پیش از شروع جلسه حاضر شوید تا بتوانید برای هر مشکل احتمالی آماده باشید. این‌جا فهرستی از امکانات و تسهیلاتی که احتمالاً لازم است آورده شده است:

- دفترچه یادداشت و مداد برای هر شرکت‌کننده
- فلیپ‌چارت
- کاغذ آ-چهار
- پروژکتور
- مدادتراش
- کتاب تمرین شرکت‌کنندگان برای هر شرکت‌کننده
- برجسب یا مقوای سه‌گوش اسم برای هر شرکت‌کننده
- صندلی‌های راحت، و اگر امکان داشت، چیدمان دوستانه برای نشستن
- اتاق‌های کوچک برای زمان استراحت در کنار اتاق بزرگ، که بتوان حداقل چهار گروه کوچک در آن جا داد
- یک برنامه کارگاه برای هر شرکت‌کننده
- اگر لازم بود تجهیزات نمایش تصویری
- نور مناسب در اتاق
- سه‌پایه با تعداد کافی کاغذ
- ماژیک نشان‌گر با انواع رنگ‌های مختلف
- آب و لیوان
- یادداشت‌های آموزشی
- دست‌نامه‌های تکثیر شده

قبل از ورود شرکت‌کنندگان کاملاً آماده باشید و همه چیز مرتب باشد. از زمان ورود اولین شرکت‌کننده تمرکز شما باید بر آنان باشد نه بر کارهای آماده‌سازی کارگاه. از این زمان باید استفاده کرد تا آنان در محیط جدید آموزشی احساس راحتی کنند.

لحظه‌ای را به خود اختصاص دهید تا درگیر فضای کارگاه شوید؛ چند گفتگوی مثبت با خود می‌تواند این کار را انجام دهد. برای خود اهداف ذهنی در مورد کیفیت کارگاه و برای تعامل با شرکت‌کنندگان تعیین کنید. چند نفس عمیق بکشید و ذهن و قلبتان را به این تجربه فوق‌العاده باز کنید. الان زمان تکرار برخی نکات کلیدی برای خودتان است. مطمئن شوید می‌دانید چگونه قصد دارید کارگاه را آغاز کرده و چگونه می‌خواهید جریان آن را پیش ببرید. برای حساسیت‌های خاص و تجربه‌های فردی که برخی از شرکت‌کنندگان ممکن است در مورد موضوع کارگاه داشته باشند آماده باشید.

خ. آغاز و پایان هر روز آموزشی

همان‌طور که پیش‌تر گفته شد، خیلی بهتر است که تسهیل‌گر در هر روز آموزشی کاملاً قبل از شرکت‌کنندگان وارد شود. این کار به تسهیل‌گر زمان کافی برای آماده کردن مواد آموزشی را می‌دهد، دست‌نامه‌ها را توزیع کند، اثاثیه کلاس را آن‌طور که لازم می‌داند ترتیب دهد، وسایل صوتی – تصویری را آزمایش کند، و برای خوشامدگویی به شرکت‌کنندگان در زمان ورود آماده باشد.

خوب است که تسهیل‌گر در شروع هر روز آموزشی:

- از شرکت‌کنندگان بخواهد به اختصار خود را معرفی کنند (در شروع روز اول). این معرفی می‌تواند شامل اسم، ارگان و محل خدمت، مدت خدمت برای نیروی پلیس، و یک هدف آموزشی شخصی برای دوره باشد.

- اهداف آموزشی را برای بخشی که آن روز ارایه می‌شود مشخص و بحث کند.
- با شرکت‌کنندگان بررسی کند که آیا از روز گذشته یا در مورد بخش آموزشی گذشته سوالی، مسأله‌ای، یا مشکل خاصی باقی مانده است.
- شرکت‌کنندگان را از برنامه زمان‌بندی آن روز یا آن بخش آموزشی مطلع کند، که این شامل زمان‌های استراحت و زمان در نظر گرفته شده برای ختم جلسه/درس نیز است.
- به شرکت‌کنندگان بگوید کجا می‌توانند دست‌شویی، درهای خروج، و محل سیگار کشیدن را (اگر امکان داشت) پیدا کنند.
- از شرکت‌کنندگان بخواهد اگر نکته‌ای را از روز گذشته مهم یافته‌اند ذکر کنند.

خوب است که تسهیل‌گر در پایان هر روز آموزشی:

- نکات آموزشی کلیدی روز را مرور کند. این کار را می‌توان به شکل یک بحث هدایت‌شده انجام داد، یا مطالب را روی کاغذ فلپ‌چارت ثبت کرد که به این ترتیب شرکت‌کنندگان خود می‌توانند نکات آموزشی کلیدی در آن روز/درس را مشخص کنند.
- همراه با شرکت‌کنندگان بررسی کند که آیا از آن روز یا درس سوالی، مسأله‌ای، یا مشکل خاصی باقی مانده است.
- شرکت‌کنندگان را از برنامه زمان‌بندی کارگاه و موضوع‌هایی که قرار است در روز آینده پوشش داده شود مطلع کند.
- اگر ممکن بود، بعد از جمع‌بندی آموزش، به شرکت‌کنندگان راهی را برای تماس با گروه آموزشی ارایه کند تا اگر سؤال‌های بیش‌تری داشتند بتوانند مطرح کنند.

یک تسهیل‌گر خوب کاملاً آمادگی دارد، مواد آموزشی را خوب می‌شناسد، به گروه و افراد آن خوب گوش می‌کند و به آنان احترام می‌گذارد، و دایماً به دنبال فرصت‌هایی برای درگیر کردن فعالانه شرکت‌کنندگان در فرایند یادگیری است.

ضمیمه III.

ارزشیابی پایانی کارگاه

در این فصل نمونه‌ای از فرم ارزشیابی کارگاه ارائه شده است که تسهیل‌گران می‌توانند آن را تکثیر و در انتهای دوره آموزشی توزیع و جمع‌آوری کنند. هدف از این ارزشیابی گرفتن بازخورد از شرکت‌کنندگان است که به تسهیل‌گر کمک می‌کند به نیاز گروه‌های آینده بهتر پاسخ دهد. بازخورد باید در مورد محیط آموزشی، رویکرد و شیوه آموزش، و مواد آموزشی باشد. این فرم بدون ذکر نام تکمیل می‌شود.

وقتی فرم ارزشیابی توزیع می‌شود، تسهیل‌گر باید شرکت‌کنندگان را تشویق کند هر قدر می‌توانند نظرهای سازنده خود را ارائه کنند.

تسهیل‌گران کاملاً تشویق می‌شوند بازخوردها را مطالعه و نتایج آن را در نظر گیرند. این اطلاعات می‌تواند در ارتقای کارگاه‌های آینده و یادگیری شرکت‌کنندگان سودمند باشد.

۷. آیا شیوه‌های آموزشی که در فرایند یادگیری استفاده شد کافی بود؟ (لطفا دور جواب خود دایره بکشید)

ناکافی	کافی	عالی
۱	۲	۳
۴	۵	۶

۸. لطفا مشخص کنید کدام شیوه‌های آموزشی بیشتر فرایند آموزش را تقویت می‌کند:

۹. فکر می‌کنید کدام شیوه‌های آموزشی را باید در کارگاه‌های آینده کمتر استفاده کرد:

۱۰. لطفا زمانی را که به هریک از حیطه‌های زیر اختصاص یافت ارزیابی کنید (لطفا دور جواب خود دایره بکشید):

خیلی زیاد	تقریبا مناسب	خیلی کم				
۶	۵	۴	۳	۲	۱	سخنرانی
۶	۵	۴	۳	۲	۱	کار گروهی
۶	۵	۴	۳	۲	۱	بحث
۶	۵	۴	۳	۲	۱	اشتراک تجربیات
۶	۵	۴	۳	۲	۱	ابراز دیدگاه‌های‌تان

۱۱. لطفا تجربه خود از سخنرانی‌های ارائه شده را نمره دهید (لطفا دور جواب خود دایره بکشید):

